AN 26 1920

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CENTS

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 24-го СІЧНЯ 1920. ЧИСЛО 11. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, JANUARY 24, 1920. No. 11.

ПОДІЇ НА УКРАЇНІ.

ПРО СИТУАЦІЮ НА УКРАЇНІ НЕМА ЯСНО ОЗНАЧЕНИХ ВІСТИЙ.

Вістка про розділене армій ген. Денікіна потверджується.

ВАШІНГТОН, 21. січня. — Останні вісти не означують докладно, який є властивий стан у західній части так званого Денікінського фронту, який займає кусень України, Криму й области поза Одесою, куди большевики щораз більше втискаються. Тамошні обставини є безперечно замотані й безладні. На тім фронті оперують рівночасно війска большевицькі, останки української армії Петлюри, частини війск Денікіна і Поляки, які посуваються на Київ. Ґенерал Денікін ще доси удержує комунікацію з ріжними частинами своєї армії, а се діється водним шляхом Чорного моря.

Найновійші вісти з Полудневої Росії потверджують давнійші неофіціяльні відомости про розділене на дві части армій Денікіна. Се розділене істнує й доси, але урядові рапорти вказують, що мілітарні неповодження Денікіна, хоч він утратив богато територій, не є такі страшні, як се попередно представлювано.

ҐЕНЕРАЛ ПЕТЛЮРА ВИБИРАЄТЬСЯ ЗНОВА НА ФРОНТ.

Поляки хочуть дістатися до Києва.

ВАРШАВА, 22. січня. — В протягу двох тижнів має прибути до Варшави маршалок Фош. Се може бути доказом, що становище Польщі буде тепер сильнійше ніж було доси. Троцький заявив, що його наміром є „упоратися з Польщею, скоро тільки упорається з ґенералом Денікіном", і воно справді виглядає так, що він лагодиться до атаку ще заки пічнуть таяти сніги. Троцький безперечно надіється вдарити на польське крило з України, але Українці, поперті Поляками, будуть всилі тримати большевиків здалека.

Большевики, які тепер оперують на Україні, є лише нерегулярні. Бранці кажуть, що вони не є комуністами, але побоюють Жидів. Ґенерал Петлюра лагодиться знова на фронт і сим разом уже напевно з польською підмогою. Ґенерал Пілсудскі має мати амбіцію вмашерувати до Києва, а можна сміло запевнити, що коли би польські війска зайшли так далеко як Київ, вони будуть союзниками Українців з наміром осадити там українське правительство.

РУМУНІЯ І ПОЛЬЩА МАЮТЬ СТРАХ ПЕРЕД БОЛЬШЕВИКАМИ.

Петлюра жде відповідної нагоди.

ПАРИЖ, 22. січня. — Румунія і Польща натискають сильно на аліянтів, аби вони дали їм поміч на збудоване „дротяної огорожі" перед наступом большевиків.

Румунія боїться втрати Бесарабію, яку вона анектувала без дозволу Найвисшої Ради, а яку тепер Ленін і Троцький можуть відобрати назад. Румунія хоче мати над Бесарабією повну й необмежену власть, бо нібито тільки в той спосіб вона зможе відогнати від себе большевиків.

Польські диплъомати кажуть, що Ленін збирається вислати на весні проти них міліонову армію, і що длятого вони мусять дістати поміч.

Показується, що український ґенерал Петлюра думає, що коли большевики розпічнуть похід на Польщу, то се буде для него знаменитою нагодою вирівнати старі рахунки, і він наміряє щось розпочати.

АЛІЯНТИ ЗМІНЯЮТЬ МАБУТЬ СВОЄ СТАНОВИЩЕ СУПРОТИ РОСІЇ.

Національний рух може одержати признане.

(Кореспонденція від Приятелів України).

ВАШІНГТОН, 16. січня. — На підставі деяких найновійших вістий з Парижа можна заключати, що становище аліянтів супроти Росії прибирає засадничу зміну. Постанова найвисшої ради — як се було подано в газеті „Тем" — про признане трох републик, Ґеорґії (Ґрузії), Азербайджану і Вірменії, може означати, що давнійша засада про зєдинену Росію не буде обстоювана. Поголоски про утворенне нової держави у східній Сибіри дають дальшу підставу до сього здогаду.

За причинами такого звороту зі сторони аліянтських політиків не треба мабуть шукати далеко. Майже рівночасний упадок змагань Денікіна, Колчака і Юденича знеохотив правдоподібно всяку уяву, що сі реакційні провідники зможуть колинебудь відбудувати щось подібного, як була стара російська імперія. З причини, що аліянтські політики не можуть знайти помочи у ніяких все-Росіян, вони правдоподібно починають глядіти з надією на ріжні національні рухи, які стихійно проявилися в границях бувшої Росії. Таких рухів було тринайцять, а признанне закавказьких републик, як що буде потверджене, зводить число цілком або вчасти непризнаних до вісьмох, з яких найбільшою і найлюднійшою є Україна.

Три тижні тому будучність борючоїся републики української здавалася трохи непевною. Нині, по усуненню натиску ворожих операцій Денікіна, її становище виглядає сильнійше. Найновійші вісти доносять про відперте останків Денікінської армії українськими повстанцями, скріпленими вояками галицької армії і кількома відділами бувших війск Денікіна. Кажуть, що Українці мають у своїм посіданню Одесу і що безперечно зможуть удержатися довший час. Коли-б аліянти признали независимість України і инших країв, то вони ступилиб на той активний шлях, якого по всякій імовірности придержувалися супроти Фінляндії, Польщі і закавказьких країв.

ВІДОЗВА

до всіх відділових секретарів Українського Народного Союза, орґанізаторів і всіх членів та прихильників нашої найстаршої орґанізації, Українського Народного Союза в Америці.

Отсим подаєть ся до відома, що на підставі ухвали з річного засідання Головного Уряду Українського Народного Союза принимаєть ся нових членів до Українського Народного Союза в місяцях

СІЧНИ І ЛЮТІМ

ЗА ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО

а до відділу на підставі статута даного товариства або їх запавшої ухвали.

Длятого П.П. Секретарі і Орґанізатори Українського Народного Союза повинні напружити свою патріотичну енерґію та потрудитись через тих три місяці для добра свого власного товариства, братства чи сестрицтва, а тимсамим і для Українського Народного Союза та подвоїти свій відділ в короткім часі.

Ст. Милянович,
голов. рекорд. секр. У. Н. Союза.

Поголоска про окупованне Румунами Одеси.

ВАРШАВА, 21. січня. — Часопись „Кур'єр Поранни" доносить, що Румуни мають намір заняти небавом Одесу і зорганізувати в тім чорноморськім порті оборонну силу.

Черевний тиф на Україні.

ПРАГА, 21. січня. — Черевний тиф в епідемічній формі шириться по цілій Україні, як се доносить телеґрама з Черновець. З инших жерел доносять, що в Харківщині занедужало на сю хоробу 20.000 осіб.

Плямистий тиф у Східній Галичині.

БЕРНО (Швайцарія), 22. січня. — У Східній Галичині поширюється в застращаючій мірі плямистий тиф, як се доносять одержані тут вісти. На сю недугу захорувало там більше ніж 100.000 осіб, а померло вже 10.000.

Меморіял проф. М. Грушевського до англійської робітничої партії.

(Спеціяльна кореспонденція до „Свободи").

ЖЕНЕВА, 31. грудня. — Професор Михайло Грушевський звернувся до заряду англійської робітничої партії („Лейбор Парти") з меморіялом, в котрім, представляючи неможливі відносини, витворені в східній Европі бльокадою і внутрішною війною, накликує згадану партію, аби вона своїм впливом подвигнула англійську демократію (яко одиноку активну силу, котра в данім моменті моглаб се взяти на себе) виступити в ролі посередника в упорядкованню відносин у східній Европі, чи то в формі парляментарної делеґації, чи хоч би делеґації англійських соціялістичних партій. Яко передумови замирення й привернення до ладу тутешних відносин меморіял вказує: припиненне горожанської війни, відновлене транспорту й торговельних зносин, вивід війск із спірних територій, передачу всеї адміністрації до рук місцевих самоврядовань під контролею міжнародної комісії, таку-ж міжнародну контролю щодо захованя горожанських свобод у всіх републиках, які вийшли з бувшої Росії, усунення терору і насильних актів, звідки-б вони не йшли.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

ФРАНЦУСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПРОТИ ПРАВИТЕЛЬСТВА.

Противться міністрови внутрішних справ.

ПАРИЖ, 22. січня. — Новоутвореному правительству Франції, під проводом Олександра Мілеранда, грозить безпроволочний упадок, коли премієр не згодиться усунути Юліяна Стеґа, міністра внутрішних справ, котрому закидають спільність в зносинах з тими Французами, які підчас війни зносилися з ворагами Франції. Коли премієр зажадав вотум довіря, 272 посли піднесли руки за, а 26 проти. 300 послів здержалося від голосовання. Се недвозначно свідчить про слабе довіре парляменту до нового правительства Франції. Для премієра є тепер два виходи: або усунути міністра внутрішних справ Стеґа і на його місце назначити иншого, або стрінутися р упадком правительства.

Нова мирова делеґація Франції.

ПАРИЖ, 22. — Бувший премієр Клемансо уступив зі становища члена французької мирової делеґації враз з иншими членами. Його місце заняв теперішний премієр Мілеран, кот перішний премієр Мілеран, котрий на місце старих делеґатів, а се: Пішона, Кльоца і Тардіє, назначив: міністра фінансів Маршаля, міністра торговлі Ісаака, бувшого амбасадор до Росії Палеольоґа, і задержав старого делеґата Кмбона.

РОЗЛОМ В АНГЛІЙСЬКІЙ ПОЛІТИЦІ.

Чорчіл проти порозуміння з большевиками.

ЛОНДОН, 22. січня. — З огляду на зміну політики премієра Ллойда Джорджа супроти Росії англійський кабінет роздвоївся. Льойд Джордж є за порозумінем з большевиками, однак міністер війни Чорчіл заявився рішучо проти всякого порозуміння і хоче війни з большевиками, аби їх знести і опісля диктувати їм мир.

Англійська преса також роздвоїлася на невтральну і опозиційну. Невтральна стала по стороні Льойда Джорджа і противится оружній інтервенції Англії в Росії, підчас коли опозиційна, що стала по стороні Чорчіля, цілком поділяє погляди останнього. Як буде порішене непорозуміннє, залежить се в цілости від Льойда Джорджа. В кождім разі, коли він буде обстоювати при своїм пляні, кабінет упаде, бо деякі міністри виступлять.

Франція змінить політику супроти Росії.

ПАРИЖ, 23. січня. — Новий кабінет має намір змінити політику, яку в останнім часі примінив уступивший Клемансо супроти Росії. Певним є лише, що французьке правительство не згодиться на плян Льойда Джорджа, аби з большевиками прийти до якогось порозуміння. У пляні французького правительства стоїть, аби проти большевиків повести мілітарну кампанію. Франція правдоподібно згодиться, аби Англія збудувала мілітарний фронт на полудня Росії, а Франція й Італія мають допомогти Польщі в війні проти большевиків. Від неї вимагають забогато всякої помочи. Загальний плян нової французької політики супроти Росії щойно виготовляється.

ПРОМИСЛОВИЙ ЗАКОН В НІМЕЧЧИНІ.

Силодавці урівноправнені з працьодавцями.

БЕРЛІН, 20. січня. — Парлямент 213 голосами проти 64 ухвалив закон про трудові ради, які мають взяти під свою контролю весь заряд фабрики або робітні, де працює найменьше пять людий. Говориться, що не властителі фабрики, але спільна рада властителів і робітників має заряджувати усіми справами кождої фабрики. Сей закон також обовязує господарські заводи. — Крайно-соціялістичні посли невдоволені з нього по тій причині, що остаточну котролю над законом і остаточний голос в кождім непорозумінню має правительство.

З НІМЕЦЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

Боротьба крайних соціялістів з умірковаными.

БЕРЛІН, 23. січня. — На спеціяльній сесії німецького парляменту минувшої неділі прийшло до острої перепалки між провідником крайних і провідником умірковайих соціялістів. Перепалка наступила по відголосованню і принятию законопроекту про трудові ради в промислових і господарських заводах, за котрим обстоювали умірковані соціялісти, а поборювали крайні.

Посол Генке, провідник крайних соціялістів, назвав умірко ваних соціялістів зрадниками робітничої справи. „Гроби для буржуазії вже викопані — казав він. — Наша справа буде триюмфувати, не тому, що вона ліпша, але тому, що капіталістична система вже не може вдержатися довше".

Посол Остерот, речник умірковаих соціялістів, відповідав послови Генке. Він атакував екстремістів так завзято, що президент просив його змінити тон своєї бесіди. „Ви є шумовинnem, відпадками суспільности, і обдурюєте робітників — казав він екстремістам. — Ми хочемо в Німеччині диктатури демократії, а не диктатури пустоголового шумовиння".

Засуд убийника баварського премієра.

МОНАХІЯ, 21. січня.—В пятницю покінчилась розправа проти князя Арка Валлея, що убив 21. лютого 1919 баварського премієра Курта Айзнера. Убийник боронив свій вчинок тим, що Курт Айзнер зрадив його вітчину. Князя-убийника засуджено на кару смерти.

ВОЄННИЙ СТАН В ІТАЛІЇ.

Страйк зелізничників.

ПАРИЖ, 22. січня. — Північну і середну Італію огорнув загальний страйк зелізничників, котрі домагаються підвишки платні. Лише в полудневій Італії страйк вибух частинний. Правительство робить всі заходи, аби удержати нормальний зелізничий рух. На головних шляхах курсує денно кілька поїздів, котрі стереже сильна військова залога. Жовніри є зоружені також в скорострільні кріси.

Загально страйк відбувається досить спокійно. Заворушень доси не було. Лише в Ґенові страйкери стріляли до поїзду. Правительство заборонило збиратися товпами народу. Також ріжні демонстрації заборонені. У більших містах проголошено воєнний стан. Кавалерія і артилерія стереже улиці. Склепи, театри і всі подібні місця наказано замикати в осмій годині вечером. Також не вільно їхати автомобілем або квоколесом по осмій годині.

З БОРОТЬБИ ІРЛЯНДІЇ О НЕЗАВИСИМІСТЬ.

Побіда Шінфейнерів при міських виборах.

ДУБЛИН, 23. січня. — При останних міських виборах в Ірляндії побідили шінфейнери, що домагаються независимости Ірляндії. Навіть в провінції Ульстер вони по більшій части вийшли побідно. До міської ради в Лондондери вибрано 21 шінфейнерів і 19 юніоністів.

Беручи вибори в Ірляндії назагал, побіда випала таки в користь шінфейнерів. Шінфейнери здобули 31% місць, юніоністи 20%, робітники 17%, націоналісти 14%; инші місця є розділені між независимців і реформаторів.

Побіда ірляндських націоналістів затрівожила англійські правительствені круги. В перший мірі затрвіожила вона англійського ґубернатора Ірляндії, лорда Френча, на котрого недавно виконано невдалий замах. Лорд Френч виступив тепер рішучо за самоуправою для Ірляндії, з задержанием англійської супремації.

Американізація Балкану.

ЦЕТИНЄ, 23. січня. — Американізація балканського строю буде здається одним з наслідків великої світової війни. Серби змінили вже свою обуву на американську і західно-европейську. Свої сандали або опанчі вони мусіли залишити з хвилею, як ціла Сербія стала просити західну Европу і Америку, щоб засобити її населенне в обуву. Розуміється, Америка могла дати лише таку обуву, яку носять в неї; сандалів вона не могла доставити. Тепер же сербський жовнір, повернувши з війни, не хоче носити своїх сандалів, але попитує за американськими черевиками. А Америка зі своєї сторони знала як використати сю обставину і тепер в Сербії повно американської обуви.

Пуанкаре буде міністром заграничних справ.

ПАРИЖ, 23. січня. — В політичних кругах Франції кружить вістка, що теперішний президент Франції, Реймонд Пуанкаре, перейме портфель міністра заграничних справ в кабінеті Мільранда, як лише скінчиться його реченець яко президента, 18. лютого. Кажуть, що ся поголоска може мати свою основу в тім, що Мільран, творячи кабінет, переняв на себе обовязки премієра і міністра заграничних справ.

Скількість Жидів на світі.

ЛОНДОН, 19. січня. — Статистика зложена жидівським дослідником Давидом Трічом виказує, що в цілім світі є 15,-430.000 Жидів. З того на Україні є 3,300.000, в Польщі 3,300.-000, в Злучених Державах 3,-100.000, в Росії 900.000, на британських островах 300.000. — Прочі розсіяні по цілім світі.

Нема поля для прогібіції в полудневій Америці.

ВАШІНГТОН, 22. січня. — Прогібіціоністи, що глядять за новим світом для свого попису, повинні здалека оминати полудново-американські републики Чілі і Бразилію, йти уважно до Болівії, але цілком відважно можуть провадити свою роботу в Гондурас і Параґваю. — Таку пораду дали на запит делеґати з тих держав на пан-американську фінансову конференцію.

В Чілі нема найменьшої нагоди завести прогібіцію, бо кождого, що старавбися впровадити її там, вкиненоби у воду. А прогібіція в Бразилії означалаб ні меньше ні більше, лише революцію. Представник Болівії сказав, що тяжко є наклонити його нарід, аби запестав пити легке вино, однак великими заходами вдалобся щось аробити. Параґвайський представник заявив, що його правительство радо повитає прогібіційних речників. А Гондурас можна дуже легко перетягнути на прогібіцію, колиб підчас прогібіційної кампанії мокр. сиділи тихо.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

ЛЬВІВ-УКРАЇНА, БРОДИ-УКРАЇНА, ЧЕРНІВЦІ-УКРАЇНА.

Так каже адресувати великий нюйорський банк.

НЮ ЙОРК, 23. січня. — „Гановер Нешенел Бенк", що міститься при Насав улиці, повідомив своїх аґентів у Злучених Державах обіжником з 16. січня 1920, щоби вони при висилці гроший до Львова, Бродів і Черновець, де находяться відпоручники сеї фірми, не означували, що сі міста лежать на польській території, а лише на українській. Се означенне відноситься також до всіх инших місцевостий, що лежать на схід від Сяну.

На запит, чому так розпоряджено, урядник банку відповів, що мирова рада поставила справу Галичини знова в завішенне і вона тепер ніяк не належить до Польщі. А сього вимагає звичайний інтерес банкового книговодства, аби посилки до місцевостий на тій території затягати під иншу рубрику. Чому якраз треба затягати їх під рубрику „Україна", банковий урядник вагався пояснити. Сказав лише, що в Східній Галичині більшість населення є українська. Таксамо мається справа з північно-західною частю Буковини, котра актом мирової ради є відділена від Румунії, але до жадної иншої держави ще не приділена.

У фінансових кругах в Ню Йорку, які занимаються продажю корабельних карт, кружать слухи, що реемігрантам, які збираються їхати до Східньої Галичини, будеться видавати спеціяльні пашпорти. Кажуть, що ті пашпорти, які видав польський консуль, будуть уневажнені. — Покищо, се лише несправджені слухи.

ЧОТИРИ ОСКАРЖЕНІ О КРИМІНАЛЬНУ АНАРХІЮ.

Між ними один Українець.

НЮ ЙОРК, 23. січня. — Лава присяглих судіїв в Брукліні узнала чотирох мущин виновниками супроти кримінальні анархії, і їм грозить тепер тюрма або депортованне. Між оскарженими є молодий 19-літний Михайло Зварач, котрий має з матерію під ч. 66 Норт Шестої улиці в Брукліні. Його арештовано разом з иншими вльокали „українських комуністів" і підчас слідства всіх инших випущено, а його з трома иншими узнано спільником в розсіюванню зерна горожанської війни.

Кажуть, що матір Зварича є дуже льояльною супроти сеї країни і її правительства. Вона є бідною зарібницею, що з праці своїх рук удержує себе. Є женщиною наскрізь релігійною. Ті, котрих питано про арештованого, не могли дати близших інформацій. Всі оскаржені внесли до спротив повітового судії МекДермота, і сей назначив для них спеціяльну розправу на слідуючий вівторок.

БОРОТЬБА ПРОТИ ПРОГІБІЦІЇ.

Скарга на прогібіційний закон внесена до Вашінгтону; Браєн проти Едвардса.

ТРЕНТОН, 22. січня.—Стейт Ню Джерзи рішився внести урядово скаргу на прогібіційний закон до найвисшого суду у Вашінгтоні, де її слідуючого понеділка будуть розважати спільно із скаргою, внесеною стейтом Род Айленд. Прокуратор стейту Ню Джерзи заявляє у скарзі, що прогібіційний закон є нарушенням суверенних прав того стейту, і повинен бути змодифікований бодай остільки, оскільки він відноситься до стейту Ню Джерзи, який прогібіцію відкинув.

НОРФОЛК, Вірджінія, 21. січня. — Вілліям Дж. Браєн говорячи тут нині на прогібіційнім вічу, сказав, що він всіми силами буде противитися, аби ґубернатора Едвардса, з Ню Джерзи, іменувати демократичним кандидатом на президента Злучених Держав. Браєн є найбільшим приклонником прогібіції. „Едвардс вибрав мій власний стейт, Небраску, аби там повести кампанію за своїм вибором — заявив Браєн. — Але я заявляю, що не буду делеґатом на демократичну конвенцію, коли Небраска скаже обстоювати за Едвардсом. Коли Небраска заявиться за Едвардсом, а мене вибере за делеґата, я зрезиґную. Я ніколи не згоджуся, аби на президента іменувати такого чоловіка, яким є Едвардс".

В парляменті внесено проект, щоб дозволити 3-процентове пиво і 9-процентове вино.

ВАШІНГТОН, 22. січня. — Посол Сабат, демократ з Іллінойс, вніс резолюцію, аби змодифікувати, а радше додати до прогібіційного закона, що дозволяється виробляти, продавати й уживати пиво, яке малоби 3% алькоголю, і вино, яке малоби 9% алькоголю. Проект передано під розважене комісії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893.

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50
Single copy 4 cents.		Поодиноке число 4 центи.	

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщуванні в „Свободі" редакція не відповідає.

РОКОВИНИ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ.

За кілька днів мати-мемо другу річницю універсалу (четвертого) Української Центральної Ради, зредаґованого 22. січня (і з тою датою й опублікованого), а проголошеного й ухваленого дня 24. січня 1918 р. Сим універсалом Українська Народня Республіка проголосила себе „самостійною, від нікого незалежною, вільною, суверенною державою українського Народу".

Фактично такою вона стала вже перед тим, коли дня 7 (20) падолиста 1917 р. проголосила себе Народньою Українською Республікою в федеративнім звязку з иншими республіками бувшої Росії. Фактичного федеративного звязку між Українською Республікою й иншими республіками бувшої Росії не було і не вдавалось утворити, і тим самим Українська Республіка була державою самостійною і независимою. Се було сконстатовано Радою в місяці грудні. З тим рахувались і держави Антанти. Франція перша, а потім Англія, визначили (в тім же грудні) своїх представників при Українській Республіці. Самостійною державою признали її й центральні держави в Берестю, заявивши свою готовість увійти в договірні зносини з Україною яко самостійною, невтральною державою.

Але у відносинах в бувшій Росії, з усіми тими кругами, що обстоювали далі „єдину Росію" та „єдиний русскій народ", таки лишилась деяка неясність від федеративного гасла, що повисло в повітрі, не переходячи в діло, тільки даючи привід до ріжних понять. Кому тільки хотілось, всі трактували собі Україну як провінцію Росії, відмовляючи їй права виступати та рядитись самостійно. Посилались на те, що вона остається в складі „федеративної Росії". Оттакі натягання та перекручування федеративного гасла конець кінцем змусили й тих, які ще недавно виступали проти гасла самостійности, серіозно роздуматись над сим.

Провідники українського руху здавна обстоювали федеративні звязки народів та областий. Шевченко, Костомарів та инші Кирило-Методіївці стояли за федерацією славянських республік. Драгоманів та його однодумці із старої київської громади працювали для перебудови Росії на федерацію. Сю ідею перейняли потім молодші покоління та де і скільки могли, підносили се гасло, котре тоді в Росії вважалось злочинним. Проголосили його зараз же з початком революції 1917 р. і воно пішло в широкі круги селянства, які увірили, що федерація буде запорукою свободи України і добра її працюючого люду.

Ідея самостійної України мала своїх прихильників головно в Галичині, а з початком революції знайшла у військових кругах. З нею звязувались гадки про відновлення гетьманства, про відродження козацького війська, українського панства, національної аристократії; про сильну українську владу, Україну для Українців, і можливо найбільше поширення української держави. Все те не могло подобатись українським кругам, настроєним демократично або соціялістично. Вони бачили в таких баганнях погрозу для свободи й демократії, тому виступали проти самостійників. І треба сказати, що таки не помилились, бо згодом самостійники виявили явно свою неприхильність до соціялістичних течій; зєднали ся з панами, з Німцями; стали виступати проти земельної реформи. Одні звязались з московською грязею, Скоропадщиною, а инші забігли до Варшави і там стали вигортати варшавське сьміттє на Україну.

Але під ту хвилю, при початку 1918 р., щоб одмежуватись від московських претенсій на Україну, українські соціялістичні партії по довгих ваганнях та мірkованнях рішились таки стати на сю дорогу: проголосити Україну самостійною.

Бо дійсно! Большевики почали збройну боротьбу з українським правительством, а представляли, що се не війна а тільки партійна боротьба в одній тійсамій державі: большевицька партія, мовляли, бореться з партіями українськими. Насилали своїх аґітаторів між українських вояків — радити їм, аби вони не брали участи в сій „боротьбі", не слухали наказів своєї старшини та лишали „партіям" самим змагатись між собою. І такі намови дійсно знаходили послух: українські вояки заявляли себе „невтральними", розходились до дому і лишали Україну безборонною перед лицем большевицького війська.

І се тільки один, найбільш драстичний приклад. Було чимало й инших сторін життя, де українські партії находили на такі-ж неясні та заплутані питання, котрі раз уже треба було розрубати. Наприклад, з всеросийськими установчими зборами, куди саме в сім часі російські соціялісти-революціонери (партія Керенського) на милий Біг благала Українців прибути, обіцюючи, що Українська Республіка буде там признана, аби тільки Українці признали верховну власть зборів, підтримали їх проти большевиків і таке инше.

По довгих і великих ваганнях головні українські партії — соціялісти-революціонери й соціял-демократи рішили проголосити незалежність України, але ще раз і ще сильнійше ніж се було зроблено в третім універсалі, — підчеркнути демократичний і соціялістичний характер Української Республіки, аби відпали всякі підозріння чи надії на те, що самостійність України буде формою української реакції чи української національної виключности. А крім того рішено піднести, що се проголошеннє самостійности, хоч відтинає всякі претенсії до України представників старої і нової Росії, одначе не погребує ідеї федерування Української Республіки з иншими республіками, з якими їй буде по дорозі. Сю справу вирішать установчі збори України: чи Україна має остатись державою окремішною, чи обєднається в якійсь федерації, не з мусу або чиєїсь сторонньої волі, а своїм свобідним рішенням. Українські установчі збори, призначені як раз на сей день 22. січня, але перешкоджені большевицьким наступом, мали зібратись пізнійше і порішити се.

Так зявився сей важний акт, четвертий універсал, що й досі лежить каменем на дорозі многим а многим.

Самостійники не вдоволились тим, що всі Українці заявились за самостійностю. Вони не помирилися з сим застереженнем, що Україна може увійти в федерацію. Не приняли соціялістичних та демократичних принципів, проголошених III. і IV. універсалом; хотіли України не мужицької та робітницької, а козацько-панської, з булавами і бунчуками, в сапянцях та оселедцях. Колотили Україною з ріжними живими й померлими вже своїми ватажками, і досі колотять, по Варшавах та по инших пригожих для них місцях.

З другого боку, не могли і не можуть подарувати Україні сього акту всі явні і тайні прихильники старого московського панування над Україною: ні російські большевики та соціялісти-революціонери, ні ка-дети та чорносотенці. Не можуть забути їй та її провідникам, що вона сміла так рішуче і сміливо обмахнути ся з усіх старих московських претенсій, котрі вони хотіли затримати надалі, хоча під большевицьким червоним каптуром, хоч якимось „демократичним" покровом, аби тільки України з рук не пустити.

Мстилися і мстяться за сей IV. універсал, і ще будуть мститися за се наше рішуче слово.

А таки, роздумуючи ще раз і ще раз над ним, і над усім, що довелось за нього витерпіти, і що може ще доведеться, не можу навіть сам перед собою пожалувати того слова, що сказалося тоді:

„Від нині Українська Народня Республіка стає самостійною, від нікого не залежною, вільною, суверенною державою Українського Народу".

Таки думаю, що треба було через се перейти. Треба було сею межою від старого відгородиться, перше ніж будувати нове. Треба було се слово сказати, і добре, що сказалося воно.

Михайло Грушевський.

Женева, 3. січня, 1920.

ШВАЙЦАРСЬКА ФРАНЦУСЬКА ҐАЗЕТА В ОБОРОНІ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

Один з найповажнійших світових дневників, швайцарський (французький) часопис „Жураль де Женев", в числі з 30. грудня, 1919, помістив вельми замітну статтю про Галицьку Україну.

В тій статті, під заголовком **„Остання жертва"**, читаємо:

В пляні закордонної політики, виложеним перед французьким парляментом, п. Клемансо заявив, що йому вдалося усунути ті застереження, що були перше внесені в польські права на Галичину. По місяцях безуспішних дискусій йому нарешті вдалося побороти становище Ллойда Джорджа і таким чином він здобув собі вічне право на вдячність Поляків.

Питаннє Галичини являється тимчасово розвязане — на ділі. Але принципіяльна вага сього питання лишається тасама. Поновляючи в українських землях той славний т азловіщий порядок, що панував колись у Варшаві, Польща звертає сама проти себе науки власної історії. Заледви вирвавшись з неволі, вона вже сама береться поневолювати. Дай Боже, щоб вона завчасу зрозуміла свою помилку і не потрібувала переживати невмолимого звороту справедливости.

Доля галицьких Українців се одно з найсумнійших явищ нової історії. Використовуваний австрийською адміністрацією і польськими дідичами, сей нарід селян і верховинців не мав навіть змоги підняти голос протесту. Але мимо того не втратив почуття своєї єдности й окремішности. Заховавши через століття невільництва найкрасші риси Славянства, сей народ міг би був стати культурним провідником Сходу, колиб йому була полишена свобода розвитку. І власне сеї свободи відмовлено йому нині з високо політичних цілий.

Ще перед війною симпатії сього народу були звернені до його братів з України російської. Створеннє на території бувшої Росії української держави збудило в ньому також надію на можливу свободу; можливість, що правда, далеку, на котру він міг дивитися з за ґрат своєї клітки. Але надія збудилася. З упадком Австрії сей народ моментально піднявся. Одним з перших правительств, що зорґанізувалися на території бувшої Австрії була Українська Національна Рада.

Але радість не тривала довго. Поляки з півночі кинулись прилучити Галичину; Румуни кинулись на Буковину; Мадяри на Карпати. В сих трудних обставинах Русини (Українці) зібрали всі свої сили проти Польщі. Так почалась та епічна боротьба за Львів, підчас якої галицька армія довершила чудес проти значно сильнійшого ворога.

В тим сумних обставинах була підписана і злука з Україною. Сі дві обєднані републики, спиняючи польський наступ, могли ще й відперти большевиків і не допустили до злучення Троцького і Белі Куна. Мабуть, що тим способом вони надіялися примирити із собою антанту (аліянтів). Але даремно, — рішеннє конференції вже відбулося.

Вже мабуть істнував тайний договір між Польщею і Румунією щодо установлення спільної ґраниці. Преса також неприхильно поставилась до украіських домагань і правительство Голубовича, що засідало в Станиславові, не могло обстояти свої права.

В сих обставинах наслідок був неминучий. Не дивлячись на підлі брехні своїх противників і скриту ворожість антанти молоде правительство, підтримане цілим народом, трималося до останнього. Ні сполучені зусилля Поляків і Румунів та большевиків, ні хороби, ні голод, не могли зломити упертого опору. І треба було аж вмішання армії Галлєра, орґанізованої у Франції для боротьби з німецьким імперіялізмом, щоб нанести рішучий удар нещасливій жертві.

Щоб оправдати се рішенне, якє являється простим насильством на справедливости, париські політики покликуються на важні стратеґічні мотиви. Алеж тимсамим вони проголошують банкротство всіх тих високих принципів, за котрі вони мали боротись! Ми стоїмо перед фактом. В той час як проголошується право всіх народів на самоозначеннє, пятиміліонний народ, що заповідав такі корисні прикмети, приноситься холоднокровно в жертву. І яка іронія, — кат, вчера ще сам був поневолений і заледви відзискав свою незалежність.

Проф. Станислав Дністрянський.

СТАТУТ ДЛЯ ГАЛИЧИНИ.

(Застережено права перекладу на всі европейські мови).

(З віденського тижневика „Воля").

Найвисша Рада париської мирової конференції вирішила на днях **„Статут для Східньої Галичини"** та предложила його до затвердження Польщі і до ратифікації усіх союзних та зединених держав. Сей статут є наче доповненнєм сан-жерменського договору, заключеного з Австрією (арт. 40 віст. 2), тому говориться у ньому ще про **„Східню"** Галичину, яко давнійшу частину колишньої австро-угорської монархії, хоч вона не була сама про себе осібним коронним краєм. Але що тепер нема вже „Західньої" Галичини, бо вона є без сумніву складовою частиною Польської Речі Посполитої, то не можна сьогодня говорити про „Східню" Галичину, тільки просто про **„Галичину"**, а то і з тої причини, що назва „Галичини і Володимирії" вяжеться історично виключно з територією теперішньої **Західньої Области Української Народньої Республіки**, поминувши землі Українського Закарпаття, признаного мировим договором чесько-словацькій державі. Маючи се на увазі, називаємо згаданий статут коротко **„статутом для Галичини"**, та розберемо понизше історію сього статута і його подрібні постанови. Притім мусимо обмежитись на тому тексті статута, який подали польські часописи, бо досі не проголошено його урядово.

Українська Національна Рада проголосила у Львові дня 19. жовтня, 1918, на просторах українських земель колишньої австрійсько-угорської монархії самостійну державу. **Через те перейшла Галичина з Північною Буковиною під владу Західньо-Української Народньої Республіки.** Але Польща не хотіла ніколи признати самостійної української держави на українських землях бувшої Австрії та, опираючись на свої відносини до союзних держав ще підчас всесвітньої війни, зуміла придбати собі безпосередно підмогу тих держав в боротьбі проти визвольного руху українського народу в Галичині. Почалась війна, в якій Полякам удалось виперти українські війська щойно тоді, коли союзні держави переслали галлерівську армію до Польщі, та підперли змагання Поляків поживою, мундурами, обувою й амуніцією. Поляки представили представникам союзних держав, що українські війська в Галичині заражені большевизмом, і що лише Поляки всилі завести спокій і порядок у Галичині, хоча в українськім галицькім війську не було ніколи большевизму, та хоч влада Західньо-Української Народньої Республіки завела була на усій території лад і порядок. Колиж українська армія відійшла за Збруч, рішилась Найвисша Рада в Парижі передати Польщі мандат пацифікації (втихомирення) і адміністрації Галичини. Вважаючи однак Галичину за край з мішаним населеннєм, та знаючи, що більшість сього населення не належить до польської тільки до української народности, Найвисша Рада в Парижі не рішилась передати Галичину Польщі яко складову її частину на усю будучність, тільки покищо провізорично, полишаючи останнє рішеннє державної приналежности плебісцитови цілого населення Галичини. В липні 1919 рц видала вона ось який розпорядок:

„Польське правительство дістає повновласть завести в Східній Галичині цивільну управу, зробивши перш усього відповідний договір із союзними державами, в якім слід запоручити по можности територіяльну автономію та й політичні, віроісповідні і особисті свободи населення. Сей договір має з політичного боку опиратися на праві до самовизначення, про яке вискажуться в останній інстанції самі мешканці Східньої Галичини. Час, коли се має наступити, означать союзні держави або такий орган, котрому вони дадуть на се повновласть".

Проти сього розпорядку Найвисшої Ради в Парижі виступили політичні круги в Польщі та піднесли протест, жадаючи безумовного і повного прилучення „Східньої" Галичини, яко провінції до польської держави. Вони покликувались на те, що вони, мовляв, самі завоювали „Східню" Галичину, і тому мають до неї право повної анексії (забору), а друге, вони покликувались на те, що Галичина се війною найбільше знищений край, який потребує основної перебудови, а варшавський сойм не може чейже давати великих міліонових кредитів на такий край, що припав би Польщі не дефінітивно, а тільки тимчасово (провізорично), на короткий час, з тим, що опісля залежало би від плебісциту цілого населення, чи має лишитись при Польщі, чи ні. Польський президент міністрів Падеревскі виїхав був до Парижа і Лондону, щоби запротестувати проти сього запорядку, аби спинити усі праці парижнької конференції над статутом для Галичини, та щоби одержати від Найвисшої Ради в Парижі згоду на повне прилученнє Галичини до Польщі.

Та не вдалось йому вибороти зміни згаданого запорядку в головній основі. Найвисша Рада не рішилась на дефінітивне (остаточне) прилученнє Галичини до Польщі й уложила осібний **„Статут для Східньої Галичини"**, признаючи їй автономію, покищо на час 25 літ. Польський протест не лишався однак без сліду. Перш усього покинула Найвисша Рада, на бажаннє Поляків, ідею дефінітивного рішення державної приналежности Галичини шляхом плебісциту, а поставила на те місце рішеннє через Ліґу Народів після упливу 25 літ. (Бачимо, як бояться Поляки плебісциту, хоч би і як довгий був реченець до нього, та на яких слабих основах спочиває їх вічне повторюваннє, що Галичина мабуть польська земля і тому їм дефінітивно належиться. Та напроти — їх заходи доказують найліпше перед цілою історією, що Галичина не може їм ніколи припасти шляхом права на народнє самовизначеннє, хиба шляхом заборчости чи простої анексії). А по друге, заповіджену Найвисшою Радою автономію Галичини так прикорочено й обмежено, що статут займається значно більше скріпленнєм суверенного становища польської держави ніж забезпекою автономії „галицького населення", та що в ньому нема ніякого сліду права українського народу на своє самовизначеннє на своїй рідній, споконвіку українській землі.

Се виходить з поодиноких постанов статута.

У вступі зазначують головні союзні держави, що головною причиною статута є, мовляв, бажаннє покласти конець боротьбі, яка нищить Галичину, та що вони вважають під теперішню пору Польщу „найліпше укваліфікованою" державою перебрати владу в Галичині, щоби запевнити в ній свободу і порядок. Що правда, згадується у вступі також про запевненнє „краєви" автономії та індивідуальних, політичних і релігійних свобід, але лише **„по можности"**, та супроти давнійшого тексту попереднього запорядку Найвисшої Ради з липня с. р. **не кажеться ні одним словом про принцип народнього самовизначення.** Очевидно, Найвисша Рада, залишила на жадання польських політичних кругів і в самому тексті отсю провідну ідею, з якою приступила по точкам Вілсона до укладу подрібних постанов мирового договору. А зноваж само признаннє Галичині „автономії" стає ілюзоричним, коли зважимо, що по артикулів 19 **виконуючу власть** буде мати **ґубернатор,** якого буде іменувати та якого буде міг довільно відкликати **начальник польської держави.**

І. Постанови самого статута кладуть головну вагу на те, щоби при кождій нагоді підчеркувати право польської держави і польського уряду до Галичини. Сюди належать отсі приписи:

1. **Артикул 1. передає Польщі мандат орґанізовання та правління на час 25 літ.**

2. **У справах зовнішньої політики репрезентує Польща Галичину без обмеження.** На час її правління всякі конвенції, які вона заключить з другими державами, відносити-муться і до Галичини, оскільки не буде виразно иншої постанови (арт. 3). Дипльоматичні і консулярні заступники Польщі будуть заступати загранцею також інтереси осіб ,приналежних до Галичини (арт. 4).

В справі розмежовання границь Галичини не буде в комітеті засідати ні один представник українського народу, ні представник „Галичини", тільки пять членів заменують великі держави, а одного Польща (арт. 1. відст. 2).

3. **Над усею внутрішною політичною ,управою Галичини має станути ґубернатор. Йому припаде ціла виконуюча власть** (арт. 19). Він має дбати про удержаннє порядку і публичної безпечности; він має стояти на сторожі виконання законів, у першому ряді тих, які ухвалить польський сойм, а в другому ряді тих, які ухвалить галицький сойм (арт. 20).

З осібна:

а) **Ґубернатор не відповідає в сьому характері перед галицьким соймом. Він є лише зависимий від начальника польської держави, а саме остільки, що начальник довільно його покликує, але й довільно може його відкликати** (арт. 19).

б) Ґубернатор іменує галицьких міністрів, котрі відповідають перед галицьким соймом. Він покликує сам поодиноких шефів служби, що йому підчиняються (арт. 23), та має право, на пропозицію дотичного міністра іменувати инших урядників. Польський або галицький сойм може однак ухвалити инший спосіб номінації другорядних урядників (арт. 25).

Правда, статут домагається, щоби урядників покликувано зі „Східньої" Галичини, та щоби при виборі урядників числилися „при рівних заслугах з чисельною вартостю ріжних народніх ґруп" (арт. 26), та всетаки треба вважати сі бажання за „побожні бажання", що їх виконаннє залежати-ме виключно від волі ґубернатора чи инших йому відчинених органів, а то тим більше, що з одного боку сам статут застерігає можливість виїмків, а з другого боку, що поняттє „чисельної вартости ріжних народніх ґруп" є так хитке і неозначене, що для довільности і самоволі лишається велике поле. Хто перебув терпіння українських урядників під польським панованнєм в Австрії, той ані на хвилинку не може сумніватись, що виконаннє згаданих щойно постанов статута видає цілу адміністрацію Галичини в руки польської бюрократії, яка здушить малі останки тих урядників української бюрократії, які ще були під австрійською владою. Статут не каже виразно, чи щойно згадані льокальні і політичні обмеження 26. артикулу відносять також до галицьких міністрів і шефів служби, про які згадують артикули 22 і 23. Отся неясність дасть певно галицьким ґубернаторам нагоду — добирати собі міністрів і шефів служби, не числячися з обмеженнями 26 артикулу, значить лише самих Поляків і то не лише з Галичини, але і з инших земель Польщі. Таким чином увесь адміністраційний уряд перейде в руки елементу ворожого Українцям.

4. **Судівництво Галичини** не має підлягати ґубернаторови. На чолі судівництва має станути осібний найвисший трибунал у Львові (арт. 27). Суддів не буде можна з уряду віддалювати, лише після опінії найвисшого трибуналу у Львові, яко найвисшої дисциплінарної ради. Але всі ті прероґативи судівництва тратять своє самоуправне значіннє через те, що **суддів Галичини іменувати-ме начальник польської держави на пропозицію ґубернатора** (арт. 28).

Тут задержано, як бачимо, безпосередний вплив польської влади на найвисшу галузь правої держави, — а причина очевидно та, щоби найбільший контингент усіх українських урядників, які находяться саме при судівництві, піддати під безпосередну владу Польщі. Про обмеження льокальної і політичної натури, про які згадує 26. артикул щодо адміністраційних урядників, нема бесіди в статуті, тому польській владі дано отсим можність — при обсаді суддів не обмежуватись ні на галицьке походженнє, ні на „чисельну вартість ріжних народніх груп".

Арт. 30 дає начальникови польської держави право помилування засуджених трибуналами Галичини.

5. Хоч статут признає галицькому соймови „автономію", то всетаки ся автономія є вельми обмежена, та лишаєтьcя велике число важних справ, які будуть належати до компетенції польського сойму у Варшаві. Тих справ статут не вичислює, але argumento a contrario з арт. 12 слідують ті справи, щодо яких і в Галичині рішати-ме польський сойм. Сюди будуть належати між иншими законні постанови державних договорів і торговельних договорів з другими державами; закони про військову службу (з виїмкою постанови арт. 38); закони пр одержавний буджет і про спеціяльну фінансову систему для Галичини (арт. 31); закони про гроші, валюту, банкноти і державні ноти; закони про загальне уладженне кредиту; торговельне, векслеве, промислове й гірниче право, закони про телеграфи, телефони, почти і залізниці; закони про міру і вагу, про патенти і привілеї, про охорону марок і взірців та про охорону авторського права; ціле законодавство цивільне і карне разом з цивільними і карними процесовими установами; загальне водне право; закони про державни громадянство і про приналежність до громади; загальне право товариств і зборів; закони про перепись населення; закони про орґанізацію загальної поліції; закони про судівництво; закони про орґанізацію політичної адміністрації і т. д.

Зваживши, що найважнійші справи державного життя, а саме: фінансове, торговельне, векслеве, промислове, цивільне і карне право, та закони про судівництво й орґанізацію політичної адміністрації належати-муть до польського сойму, мусимо прийти до висліду, що статут не відважився ніде торкнутись основних питань польської державної ідеї, щоби не зразити собі свого аліянта, Польщі. Для „автономії" галицького сойму лишилися тільки справи меньшої ваги, а саме, так сказати, справи домашньої „культури" та домашнього „господарства". (Пор. про се понижше, під II.). Навіть виборче право до галицького сойму має судитись по законам польського сойму у Варшаві (арт. 10, відст. 3).

6. Але й над мінімальною компетенцією галицького сойму в справах домашньої культури і домашньої економіки повисла по статуту рука польської влади, яку представляти-ме ґубернатор Галичини. В концепції статуту для Галичини не могло обійтись без старопольського „ліберум вето" (вільного спротиву). Се справді історичний факт.

Читаємо про се у зловіщій постанові арт. 13 статута. Він постановляє, що слідує:

„кождий закон, що його ухвалить сойм, слід переказати ґубернаторови через президента сойму; **одначе в часі одного місяця від дати сього переказання може діткнути його „вето" ґубернатора, який ділає у свому власному авторитеті.** Се право „вета" буде вичерпане, як що в часі одного року після його проголошення закон буде наново порішений соймом більшостю двох третин голосів.

„Щодо законів, які відносяться до публичної освіти в середних та висших наукових заведеннях, „вето" ґубернатора буде абсолютне.

„Та в таких випадках, коли сойм порішить земельний закон, після здержання його „ветом" ґубернатора, в часі одного року наново більшостю двох третин, польська зверхність має представити се питаннє Лізі Народів. Рада Ліґи Народів порішить більшостю голосів про акцію, яку слідує підняти, та про прикази, які треба буде видати, відповідно до того, що

вона вважати-ме за відповідне в даних обставинах".

Що значить ся постанова з правничого боку?

Галицький губернатор може цілком **самовільно,** ділаючи у „свому власному авторитеті", засистувати навіть сю мінімальну „автономію", яку статут хоче буцімто признати галицькому соймови. Правда, таке здержанне щодо многих випадків статутом обмежене на час одного року, але рівночасно і зазначено, що дотичні постанови галицького сойму тратять взагалі якенебудь значінне, оскільки до року не затвердять їх дві третини голосів галицького сойму.

Значить, політично залежить „автономія", запоручена галицькому соймови, звичайно від найменьшої звишки понад одну третину меньшост иського сойму. Статистика населення, що виказує значну більшість української народности в Галичині, вказує рівночасно на те, що тим чинником, який числить на сю звишку, є польська народність в купі з Жидами, які все підпирали всі змагання пануючої нації. Так бачимо, що постанова 13. артикулу забезпечує польській меньшости в Галичині навіть у всіх справах т. зв. „автономії" рішаючий вплив.

Але і сим не вдоволились ті польські круги, які своїм значінием заважили при укладі статута для Галичини. Дві найважнійші справи, від яких найбільше залежить доля кождого народу, перейшли по постановам другого і третього відступу 13. артикулу або під виключну самоволю представника польської влади, губернатора, або під диспозицію цілком чужого чинника, — Ліги Народів.

Губернатор-Поляк має право завісити довільно ухвали галицького сойму в справах публичної освіти в середних та висших наукових заведеннях. Дотична постанова статута звучить загально. Колиб вона відносилась до польського шкільництва, то Поляки могли-б бодай покликуватись на те, що вони хотять забезпечити собі свою шкільну автономію супроти больщости галицького сойму, — **але ся постанова посягає безпосередно в шкільну автономію українського народу, та виключає її абсолютним „ветом" польського губернатора Галичини. Український нарід не зможе вотувати для себе ніодної середньої та ніодної висшої школи без згоди польського губернатора — иншими словами: він дістане буцімто якусь галицьку „автономію", але не буде смів розвивати самостійно своєї культури поза обсяг народнього шкільництва — значить, він повинен і дальше лишитися „quantite negligable", яко темне племя, без висшої, ба навіть без середньої культури, як народа „хахловъ и свинопасовъ". Таку благодать приносить статут українській більшости населення на час 25 літ!**

Вкінци польські консервативисти зуміли забезпечити себе в статуті проти всякої **земельної реформи.** Вони знають, що для поступової земельної реформи мусить найтися в галицькім соймі більшість двох третин голосів, бо до сеї більшости належати-муть і широкі еврстви польських виборців. До сього не вистачило їм „вета" губернатора, та вони приклицкують у статуті проти більшости двох третин усього населення „акцію" і „приказн" Ліги Народів! Чи можна погадати собі з політичного боку щось більше ретроградного, а з правничого боку щось більше монструального? Колиб Ліга Народів схотіла переняти над Галичиною протекторат, то се була-б справді стійна юридична форма, признана в міждержавному праві цивілізованого світа. Але такого протекторату не обняла Ліга Народів, бо, обіймаючи його, мусіла-б сама списати подрібні стипуляції, а не обмежуватись виключно на ефемерну „контролю", про яку згадує статут для Галичини (арт. 2.), зваживши ще й те, що Ліга Народів є правничо осібний правний підмет, а статут заключає з Польщею не Ліга Народів, тільки союзні держави, шляхом мирового договору. Але припустивши, що Ліга Народів була-б готова переняти протекторат над Галичиною, то годі виставити собі правної можности такого акту, яким вона, признаючи автономію протегованої країни, могла-б виходити поза зупинення поодиноких автономічних постанов, та видавати самостійно правні зарядки проти ухвали двох третин народньої репрезентації. Становище Ліги Народів на основі 3. відст. 13. артикулу можна хиба схарактеризувати, яко поліційну експозитуру чужинецької фірми в земельних справах. Правничої форми на се рішучо не найде.

7. Польський губернатор Галичини має скликати галицький сойм, та має право відкладати соймові наради, проголошувати замкнення сесії, а навіть розвязати сойм (арт. 11). **Сі права, які в монархічній державі прислгуують звичайно монархови, дає статут губернаторови без ніякого обмеження.**

8. **Право проголошувати закони, ухвалені галицьким соймом має губернатор** (арт. 21).

9. Припоручено губернаторови, щоби найпізнійше до 9 місяців від правної сили статута перевів перші вибори до галицького сойму (арт. 39, відст. 2). Про вибори рішатимуть ті закони, які ухвалив польський сойм у Варшаві, з тим, що вибори мають відбутися не лише на основі загального і тайного, але й пропорціонального права голосовання (арт. 10). Та не сказано в статуті, хто має до сих виборів перевести т. зв. виборчу геометрію, значить — поділ Галичини на виборчі округи, та прикласти пропорціональну систему до права голосовання. Чи ся прерогатива мала-б припасти губернаторови? — а саме така прерогатива, яка по всім усюдам належить до законодатної власти, та яку може правно заступити лише мировий договір з осібними законними постановами? Текст відст. 2, арт. 39 здається промовляє за тим; з другого-ж боку можнаб на основі арт. 10 прийти до иншого висновку. Де лежить правда, — не знати. В кождому разі повинен статут вирішити точно ті правні основи, на яких мають відбутись перші вибори до галицького сойму. Віддати се самоволі губернатора було-б правничим монструм.

10. Вкінці переказує статут Польщі на час 25 літ **усі добра Галичини,** які належали ранійше до австрійського правительства, до коронного краю Галичини, або до австрійської корони, таксамо й ті добра сеї території, що належали до пануючої родини в Австро-Угорщині. Польща має управляти тими добрами довільно на свій рахунок, не пересуджуючи однак ніякими диспозиціями на той випадок, колиб Галичина після упливу 25 літ мала в цілости чи в части бути відділена від Польщі (арт. 32, 33).

DEATH OF UKRAINIAN MINISTER

After the evacuation of Kamenetz, Petrov, Minister of War, found himself in one of the last trains which left for Proskurov. This train was unable to pass Denikin's lines, and the Minister, seeing that he was on the point of falling into the enemy's hands, shot himself. Dangerously wounded, he was taken prisoner by the Denikinites, and shot very soon after.

ЯК ПОВАЛЕНИЙ КЛЕМАНСО НАМАГАВСЯ ВІДДАТИ ГАЛИЦЬКУ УКРАЇНУ В ПОЛЬСЬКУ НЕВОЛЮ.

(Спеціяльна кореспонденція до „Свободи").

Париж, 3. січня 1920.

Як Вам відомо, Найвисша Рада на засіданню 20. падолиста 1919 була рішила віддати Східну Галичину під управу Польщі на 25 літ, після чого Ліга Народів малаб рішити, що має статися зі Східною Галичиною далі.

Проти такої тимчасової приналежности Східної Галичини до Польщі піднялася в Польщі ціла буря протесту. Запротестував сойм, запротестували партії, Падеревскі зі своїм кабінетом уступив. Польща, завоювавши Східну Галичину при помочі аліянтів, хоче задержати її на все, щоб могти винищити український нарід і зробити сей богатий край на віки польським. Новий польський міністер заграничних справ, Патек, звернувся до президента мирової конференції, Клемансо, француського премієра, з домаганнем, щоб Найвисша Рада змінила свою постанову і віддала Східну Галичину Польщі на все.

Клемансо, який є великим приятелем Поляків, зробив те, чого Поляки хотіли. Про се він сам сказав у француській палаті послів на засіданню 23. грудня, 1919.

Зазначивши, що він обіцяв Патекови виєднати в Ллойда Джорджа рішенне, корисне для Поляків, він сказав:

„Я поїхав до Лондону. Ллойда Джорджа вважає дехто ворогом Поляків. Ніщо не є дальше від правди. Се є приятель Поляків, але він признає, що в Східній Галичині є богато Українців і думає, що треба обстати за ними. Ми довго про се говорили. Останнього дня я хотів полагодити сю справу, яка може видаєтьcя малою, але є дуже важна, щоби здовж границь, які ми означили для Німеччини, утворити сили опору, потрібні для нашого спокою. Я був щасливий, що в останній хвилі Ллойд Джордж мені сказав: „Я годжуся на ваше предложенне. Ви можете предложити се конференції". Я вернув ся на конференцію і предложив їй текст, але не хотів, щоб над ним голосували, не пославши його перед тим до Лондону. На мою велику радість Ллойд Джордж відповів мені, присилаючи текст ще ліпший від того, який я післав. Його ухвалено вчера. Рішено, що постанова, яка віддає Галичину Польщі титулом мандату, має бути „тимчасово завішена" („provisoirement suspendu") — се є слова Ллойда Джорджа, він їх сам написав — та що ся справа має бути пізнійше полагоджена".

Стільки п. Клемансо. З його слів виходить, що Найвисша Рада на засіданню 22. грудня, 1919, знесла свою попередню ухвалу, в якій було сказано, що Східна Галичина віддається Польщі на 25 літ. **Правда, замісць знесеної ухвали Найвисша Рада не ухвалила нічого нового; не сказала, що Східна Галичина має пійти під Польщу на все.** Але коли Польща має Східну Галичину в своїх руках і коли нема постанови, яка се польське панованне обмежувала би, то в дійсности вийде так, що аліянтські держави і Польща будуть уважати Східну Галичину польською провінцією.

Так і розуміють рішенне Найвисшої Ради у Варшаві. Нинішні париські газети повідомляють, що в Польщі се рішенне викликало велику радість.

Отже мирова конференція знов зробила те, чого хотіла Польща. Так робила мирова конференція в справі Східної Галичини весь час, отже властиво нема вже чого й дивуватися, що вона так зробила і сим разом.

Треба собі тільки сказати, що на мирову конференцію нема що надіятись, тай треба міркувати, як і що робити, щоб не датися зїсти Полякам.

Положенне Східної Галичини очевидно важке, тай положенне цілої України не легке. Але треба тямити, що відносини на Сході Европи ще дізнають богато змін, заки там настане постійний лад. Який се буде лад, се залежить також від українського народу.

Я певний, що Україна таки виборе собі волю і незалежність. І певний, що Східна Галичина таки буде в українській державі, а не в польській.

Радість Польщі, що мирова конференція віддала їй Східну Галичину передчасна!

Др. Михайло Лозинський.

Увага: Всі українські часописи в Америці прошу подати сю статтю своїм читачам.

FROM THE COMMITTEE OF YOUNG MEN'S CHRISTIAN ASS'N, JERSEY CITY, N. J. ON OCCASION OF THRIFT WEEK.

Home, Family, and Community.

In its attempt to bring about a greater degree of thrift on the part of the American people, the Y. M. C. A., which is responsible for National Thrift Week, has set aside a day known as "Own Your Own Home Day." Many are the advantages set forth in the Association's propaganda for this occasion. They fall into three classes: domestic, financial, and patriotic.

At home persons can feel sure that their family circle will be much happier than otherwise. There is less waste of time, energy, and money by those living at home who avoid continuel moving. From the viewpoint of patriotism one can do nothing greater for the country than have a home. From the home life a community the nation draws its strength.

Now that the ban on building placed during the war has been lifted, persons should take advantage of conditions and plan future dwellings. Already have many sections of the country experienced stimulation in the building trade. It is hoped that the New Year will bring about greater activities along these lines.

Own Your Own Home.

A home of your own is worth two of the landlord's — start your home foundation during THRIFT WEEK.

Don't wonder how your neighbor was able to buy a home—start saving and get one—THRIFT WEEK Maxim.

A home is more than a house—it makes you part of the community. Obey that home owning impulse during THRIFT WEEK.

One brick or one dollar won't make a home, but both will start your foundation — put a brick in a home account during THRIFT WEEK.

You'll never own your own home or anything else unless you make a start —bank your home owing deposit during THRIFT WEEK and add bricks and mortar every week.

When you own your own home you have the most satisfactory landlord and tenants in town — start to own your home during THRIFT WEEK.

Save with the idea that dollars are bricks and nickels, dimes and *pennies* are the mortar of that home of your own. Make your home start in THRIFT WEEK.

Extravagance fills that lot for your own home full of empty cans. Clear up in THRIFT WEEK.

Др. А. Крістензен.
З ФІЛЬОЗОФІЇ ПОЛІТИКИ
Переклав Михайло Лозинський.
ЦІНА 65 ЦЕНТІВ.
Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:
„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Родимці!

КУРС КОРОН ДУЖЕ НИЗЬКИЙ,
1000 КОРОН - - $7.50
КОРИСТАЙТЕ ЗІ СПОСІБНОСТИ І ВИСИЛАЙТЕ ГРОШІ СВОЇЙ РОДИНІ АБО ДО КРАЙОВИХ БАНКІВ. — КУПУЙТЕ КОРОНИ ГОТІВКОЮ АБО ЧЕКОМ.
ЗА ЗЛОЖЕНІ У НАС ГРОШІ ЯКО ДЕПОЗИТ ПЛАТИМО ПРОЦЕНТ.
ВИСИЛАЄМО ГРОШІ ТАКОЖ ТЕЛЕГРАФІЧНО.
В справі виїзду до краю голосіть ся до нас.
З поважанем
Nemeth State Bank,
ІВАН НЕМЕТ, президент.
Головний офіс:
10 E. 22ND STREET, NEW YORK, N. Y.
Філія:
1597---2ND AVE., COR. 83RD ST., NEW YORK, N. Y.

СТОРОЖЕМ ВАШОГО ЗДОРОВЛЯ
Є ЗАГАЛЬНО ЗВІСНА
PARTOLA
ЛІКАР В ФОРМІ КОНФЕКТ,
очищаюча кров і жолудок. Нам треба бути обережними, а для сего не треба ніяких надзвичайних зусиль. Коли однак хороба захопить нас несподівано, ми тратимо богато гроша, маючи при тім неприємности.
Для уникненя такого рода хороби, найліпше уживати перед сном три конфекти Партоля, очищаючих кров і жолудок, бо таким способом усуваємо з нашого організму непотрібні відпадости і мікроби, спричиняючі стільки горя та терпінь.
Конфекти Партоля є мятові і дуже приємні в смаку. Також і діти їх люблять. Не відкладайте, а замовте коробку сьогодня.
Лікар в формі конфект Партоля є найліпшим другом мущин, женщин і дітий. В кождій українській хаті повинна бути Партоля.
Партоля поручаєть ся і продаєть ся в більших коробках, які коштують одного доляра.
APTEKA PARTOSA,
160 SECOND AVENUE,
NEW YORK, N. Y.

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
є одиноким українським офіціяльним репрезентантом в Америці всіх корабельних ліній.
ПРОДАЄ карти корабельні до краю.
ПОМОЖЕ Вам спровадити Вашу родину з краю.
ПОЛАГОДЖУЄ краєві Нотаріяльні і правні справи.
ПОСЕРЕДНИЧИТЬ в відшукуваню кревних і знакомих в старім краю.
УДІЛЮЄ інформацій в справі пашпортів.
В кождій потребі кождий Українець в Америці повинен звернути ся тільки до одинокого українського товариства — Американсько-Українського Бюра в Філядельфії.
Адресуйте:
AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.
322 NORTH 8TH STREET, PHILADELPHIA, PA.

ЮВІЛЕР
Різдвяні дарунки.
Співні машини і українські рекорди.
Ми продаємо на сплати. 142св-
Пишіть по український катальог.
H. FRIEDMAN,
158 Ferry Street, Newark, N. J.

ЗАГАЛЬНО ЗВІСНИЙ БАНКИР
ГЕНРИК К. ЗАРО
ПРИНИМАЄ гроші на 4% і виплачує на кожде жадане.
ВИСИЛАЄ гроші до Старого Краю по курсі біржевім.
ПЕРЕХОВУЄ вартісні річи в огнетревалих сховниках.
ДЕПАРТАМЕНТ ШІФКАРТОВИЙ уділяє інформації в справі виїзду до старого краю або в справі спровадженя родини зі старого краю до Америки. 115c—
Його фірма звісна всім Українцям, для котрих він зробив много добра, коли в часі війни поїхав до Европи.
Банк отворений від 8.30 рано до 8-ої вечер. В неділі від 9. рано до 1-ої в полудне.
Пишіть на адресу:
HENRY C. ZARO
39 COOPER SQ., COR. 6TH ST.
NEW YORK, N. Y.
THE ZARO BANK BUILDING.

ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ НІМЕЧЧИНУ
дуже швидкою і вигідною лінією висилає
СТАНДАРД БАНК
ПЕРШУ ПАРТІЮ УКРАЇНЦІВ КОРАБЛЕМ „МОНГОЛІЯ", ЩО ВІДХОДИТЬ З НЮ ЙОРКУ ПРЯМО ДО ГАМБУРГА ДНЯ 7. СІЧНЯ 1920 Р.
До кількох неділь можемо кождого Українця пририхтувати на дорогу. Займаємо ся виробленням пашпортів, навіть для тих, що не мають ніяких старокраєвих документів, а окрім того дістаємо для кождого „дозвіл на виїзд", виданий американським правительством, на підставі чого кождий Українець може безпечно виїхати з Америки до Галичини.
Таксамо що тижня відправляємо людей на Німеччину через Данію, Голяндію, Бельгію і на Францію та Італію.
1000 КОРОН ЗА 11 ДОЛЯРІВ
Посилаємо до Галичини і до Буковини гроші під гарантією, приймаємо ощадности на банкові книжки на 4 процент, рентуємо огнетривалі бакси, міняємо доляри на галицькі гроші і на инші заграничні, продаємо шифкарти на всі лінії, даємо пораду в справі податку. В нашім Банку є кількох нотарів.
Урядуємо що дня, крім неділь, до 8-ої години вечером.
STANDARD BANK
ДАВНІЙШЕ LEDERER'S BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ХОРІ УКРАЇНЦІ!
ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ, ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.
Коли Вам житє надоїло задля пробуваня ріжних лікарів і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршуєсь, старайтесь сейчас звернутись до
Dr. LEONARD LANDIS
Він Вам цілковито даром порадить, що Вам робити, аби Ваше житє охоронити і пояснить Вам о вашій недузі. Лічу уже через 25 літ з добрим успіхом всі недуги: як: ослаблене, затроєне крови, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 144чс—
Недуги полові і нервові лічу за помочию електричних апаратів і „X лучів", через яке переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лікар посідає ті апарати, длатого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до звісного всім
Dr. LANDIS, 140 East 22nd St.,
(межи Lexington & 3rd Ave.), NEW YORK.
Telephone Gramercy 3823.
Годинн принять: від 10. рано до 7. вечер.
В неділі від 10. рано до 3. пополудни.

AMERUS

ВАША НАЦІОНАЛЬНА СВІДОМІСТЬ — ВАШЕ ПОЧУВАНЄ НАРОДНОЇ СОЛІДАРНОСТИ
вказують Вам, що свідомий Українець повинен удаватися у всіх справах виключно до своїх, до Українців. Загально знана і загально люблена народна інституція
АМЕРУС
українська торговельна корпорація
ВИРОБЛЯЄ ПАШПОРТИ ДО СТАРОГО КРАЮ, ПРОДАЄ КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ, ПОСИЛАЄ ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ.
Українці! Пишіть до нас, до українського бюра по інформації у всяких справах, а дістанете добру, скору і чесну пораду безплатно.
AMERUS TRADING CORPORATION,
165 BROADWAY, Room 1507, NEW YORK, N. Y.
Отсим повідомляю своїх шп. Товаришів, як також весь український загал, що я з дякоучительського становиска зреаніґнував, і від тепер усі свої сили посьвятив працювати для Українського народа на поли народно-промисловім при Українській Корпорації Амерус".
По інформації прошу писати на адресу:
MICHAEL BABEY, 165 Broadway, New York, N. Y.

ПРИШЛІТЬ НАМ СВОЮ ФОТОҐРАФІЮ
Так просять кревні і родичі в краю своїх дітий в Америці. Чому маємо їм сеї приємности відмовити. Зайдіть в
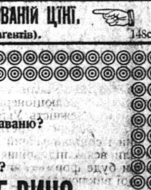
ЗАВЕДЕНЄ ФОТОҐРАФІЧНЕ
B. BRAWERA,
УКРАЇНСЬКОГО ФОТОҐРАФІСТИ
87 AVENUE A, NEW YORK
межи 5-ою і 6-ою улицею
МАЛІ ФОТОҐРАФІЇ ПОБІЛЬШУЄ ДО ЯКОЇ НЕБУДЬ ВЕЛИКОСТИ І ПО УМІРКОВАНІЙ ЦІНІ.
(Не має ніде ніяких агентів). 148c—

ЧОМУ
маєте чутись умученим рано при вставаню?
ЧОМУ
не маєте охоту до їди і до праці?
БОСАКОВЕ ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО
ПРИРОДНИЙ КРІПИТЕЛЬ
додасть Вам не лише охоту до їди, але дасть Вам чисту кров, здорове спанє, силу житя і енергію, силу до праці, коли його стало і після вказівок будете уживати.
ЦІНА: 12 ФЛЯШОК ЗА $12.00; 6 ФЛЯШОК ЗА $7.00; ОДНА ФЛЯШКА ЗА $1.25.
До набутя всюди в аптиках і ґросерійних склепах або прямо у фабрикантів:
BOSAK MANUFACTURING COMPANY,
SCRANTON, PA.

СОТКИ ТИСЯЧІВ ДОЛЯРІВ

переслали благородні Українці своїм родинам до старого краю в передсьвяточнім часі через найбільший християнсько-славянський стейтовий банк

Bosak State Bank

SCRANTON, PENNA.

Який висилає гроші скоро і під ґваранцією

ПО НАЙНИЗШІМ ДНЕВНІМ КУРСІ.

ПРОДАЄ КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ НА ВСЇ НАЙЛІПШІ ЛІНІЇ, ПОМОЖЕ ВАМ СПРОВАДИТИ ВАШУ РОДИНУ З КРАЮ, ПОЛАГОДЖУЄ КРАЄВІ НОТАРІЯЛЬНІ І ПРАВНІ СПРАВИ, А ТАКОЖ ПРИЙМАЄ ОЩАДНОСТИ, ВІД ЯКИХ ПЛАТИТЬ 3% ВІДСОТКІВ.

Власти Злучених Держав, стейт Пенсильвенія, повіт Лакавана, місто Скрентон і хвальні славянські організації мають зложені гроші в Босака Стейтовім Банку, що є достаточним доказом повної безпечности і довіря сего банку.

В кождій потребі звертайте ся з довірем до:

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

ДР. ЕМІЛ АЙХЕЛ, **УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ,** котрий вихований і говорить по українськи, знаючи добре з якої причини наші люди тратять свої зуби і болїють часто на зуби, жолудок та голову. Прийдіть перше до Доктора Айхля зеґзаміновати Ваші зуби, нїм возьмете якінебудь ліки на жолудок або голову. Др. Айхел Ваші зуби зреперує або відновить, які будуть виглядали як свої родовиті зуби, через що будете здорові та молодші. 150—

Dr. EMIL EICHEL, 49½ — 1st Avenue, cor. 3rd St., NEW YORK, N. Y.

ЛЮБИТЕЛІ МУЗИКИ!

Звісна на весь сьвіт нюйорська першорядна фірма

КАРЛЬ ФІШЕР

поручає українському загалови свій

СКЛАД МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ І ВСЯКИХ МУЗИКАЛІЙ.

Продає всякі музичні інструменти, прибори, ноти, методичні підручники для науки музики на всяких інструментах і взагалі все, що входить в обсяг музики. 133с—

Як поодинокі люди так і ті, що організують музичні кружки, смичкові орхестри і банди на дутих інструментах, найдуть у тім складі все для них потрібне, а також дістануть всякі інформації для закупна відповідних інструментів і як учитись грати. Ся фірма отворила український відділ, який веде всяку переписку зі сторонами в українській мові. Тож сьміло звертайтесь з своїми потребами до тої фірми в українській мові. Ілюстровані катальоґи висилаєсь на жадане. Весь товар досконалий, а ціни умірковані. Адреса:

CARL FISCHER, COOPER SQUARE, NEW YORK, N. Y.

ЗАРОБЛЯЙТЕ $35 ДО $100 ТИЖНЕВО!

РОЗПОВСЮДНЮЮЧИ СІ ВАННИ.

Одну на показ висилаємо.

Кождий чоловік уміючий розмовити ся англійською мовою, може легко заробляти $35 до $100 тижнево. Позаяк ванна ся є найновійшим винаходом, під кождим зглядом знаменито удосконалена, в котрій небудь кімнаті можна її розставити, сама випорожнюєть ся і дасть ся зложити як парасоль. Ґварантована є, що до 10 літ не буде течи; як також ціна її є для всіх доступною. Памятайте, що на кождих 10 помешкань в 7 нема ванни. 2с11

По цінник і обширнійші подробиці пишіть зараз до:

IHOR HEROLD, 343 E. 74th STREET, NEW YORK, N. Y.

ГІЄРОНІМ ЛЯХОВИЧ

(Попередно ПАВЛО ГУРДУС).

ПЕРШОРЯДНЕ УКРАЇНСЬКЕ

ЗАВЕДЕНЄ ФОТОҐРАФІЧНЕ

77 NEWARK AVE., JERSEY CITY, N. J.

Мій заклад виконує артистично всякі роботи фотоґрафічні, як: ґрупи весільні, фамілійні, як також портрети і побільшеня. Спеціяльну увагу присьвячуєсь дітям.

Ціни приступні. — Запрошую уклінно відвідати мою робітню. 118с—

До КРАЮ!

ШИФКАРТИ: До РОТТЕРДАМУ $85. — Корабель „РОТТЕРДАМ" відходить 7. лютого, а „НЮ АМСТЕРДАМ" 21. лютого.

До ГАМБУРҐА $100. — Корабель „МАНДЖУРІЯ" відходить 11. лютого, а „МОНҐОЛІЯ" 25 лютого.

Хто має пашпорт від ШВЕЦЬКОГО або ПОЛЬСЬКОГО консуля, хай присилає сейчас завдаток.

ПОСИЛАЄМО гроші до краю по НАЙНИЗШІМ КУРСІ і з ПОВНОЮ ҐАРАНТІЄЮ.

MORRIS ENGEL, Banker

129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

БЕЗУСЛІВНО НАЙГАРНІЙШИЙ ПРЕЗЕНТ НА СЬВЯТА!

Коли хочете зробити милу несподіванку своїм знакомими своякам або другим близьким особам, як нареченій або нареченому В ЦІЛИ ПРЕЗЕНТУ НА РІЗДВЯНІ СЬВЯТА АБО НА НОВИЙ РІК, чимскорше посилайте до нас одного доляра задатку, а відворотною почтою отримаєте небувалі на американській Україні річи.

Пишіть сейчас на адресу: 155,2с—

UKRAINIAN MANUFACTURING COMPANY,

SICHOVA SPILKA, Dept. W.,

21 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

P. S. Можете писати до нас по інформації.

DENIKIN'S FRESH CRIME.

"Pour la Russie" (an organ of Russian democracy published in Paris, and directed by some members of the first Omsk Government, who were exiled by Kolchak after his *coup d'etat*), in tis issue of December 12, wrote as follows with regard to Denikin's suppression of the Kuban Republic, and arrest of the President and influential members of the Rada:—

"The Rada has many times expressed its wish for the reconstitution of Russia on federal and democratic bases; it would not accept on any condition the definite establishment of military distatorship, knowing perfectly well that military distatorship would lead Russia to a reaction that would destroy the local liberties and the self-government of the Kuban, as of all other parts of the former Russian Empire. Denikin, on his side, would not bear of a democratic programme, nor of any limitation to his power.

"A conflict broke out on the eve of the session of the Rada. Denikin gave an order for the arrest of the members of the Parliamentary Delegation of the Kuban, who had returned form Paris. This order aroused strong protests on the part of the Rada. The members demanded that the troops should be recalled from the front.

"It was then that Denikin, going still further, overcame the resistance of the Rada by arresting its President and the principal members of the Assembly. A fearful battle took place in the streets of Ekaterinodar, between the Cossacks, who were faithful to the Rada, and the two divisions sent by Denikin to suppress the rising.

"Such is the 'democracy' that the Entente supports against the dictatorship o fthe Soviets!"

PITTSBURGH I HAMMOND

Мущини, женщини і діти є лїчені на ріжні недуги без ніяких результатів, підчас коли їх дійсний клопіт лежить в черевнім хробаку зв. солітер.

ПРИСУТНІСТЬ ЙОГО ОБЯВЛЯЄСЬ:

Острі болї в жолудку і кишках, обложений язик, млоєнє, часте пльоване, утрата апетиту з частим відчуванем голоду, бите серця, болї голови, завороти, шум в ушах, чорні обвідки під очима, омлїване від порожного жолудка, блїдість лиця, нервовість, утрата амбіції, отяжілість членів, пригноблене і т. и.

ВИДИМІ ОБЯВИ: Уходять дрібні частини солїтра. 11св21

Наша метода проганяє солїтра протягом кількох годин без втрати часу взагалі або роботи. Терплячі зголошують ся до нас зі всїх частин Злучених Держав. Коли хочете подужати, голосїть ся сейчас.

ASSOCIATED DOCTORS,

708 PENN AVENUE,

4th Floor, PITTSBURGH, PA.

Також

155 STATE STREET,

2nd Floor, HAMMOND, IND.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечер. Неділї: від 9. до 12. в пол

Коли би Вам сказав хтось, що в певнім місци можете найти $10.00, то чи Ви не пішлибн? Тут якраз маєте нагоду, бо защадите $10 до $15 на кождім убраню або плащи купленім у нас. Коли оплачуєсь шторникам купувати у нас, то я не бачу причини задля якої Ви не мали би заощадити собі видатку, через купно впрост у нас. Робимо всілякі убраня і плащі на замовлене. Тепер ми дістали 5,000 ярдів синього серджу, гарні сукна на верх і підшите, з яких можемо Вам зробити убране і плащі і заощадити Вам $10 до $15. 88с—

S. LEVINE,

471 Clinton Ave. N., Rochester, N. Y.

ПОШЕСНІ НЕДУГИ В ГАЛИЧИНІ.

(З львівського Українського дневника „Вперед").

Епідемія тифу.

Після урядових провірень на території між Луцком і Тернополем було в останніх тижнях 26.000 випадків тифу.

Епідемія тифу в Перемишлі.

В місті в застрашаючий спосіб ширить ся тиф. До міста перенісся він з пикулицького табору, де ще сьогодне занедужує по кількадесять осіб кождого дня. Занедужали також комендант табору та лікар д-р Шнайдер. Перемиський лікар д-р Шнайдер. Перемиський лікар д-р Мангайм, який навістив двох хорих тифом, захорів також. В місті тиф ширить ся головно на Засянню, де щодня є по кілька випадків. Наслідком переповнення загального шпиталя, хорих полишено дома, через що епідемія ще більше поширить ся. Тиф появився теж в арештах тутешнього військового суду.

ПИСЬМО З ВАРШАВИ.

(Допись львівського дневника „Вперед").

Варшава, дня 18. XII. 1919.

Українська Місія Черв. Хреста. — Лотвія і Україна. — На Волині. — Отаман Петлюра. — Гол. уповажнений української влади в Камянці. — Тов. мін. війни Петрів живе.

Українська Місія Червоного Хреста відїхала з Варшави до Камянця. Перед виїздом відбулося пращання, в якім брали участь визначні члени польського культурного світа: Стефан Жеромскі, д-р Казимир Длускі, Алекс. Ледніцкі, генерал Бабяньскі, Цивіньскі і иньші, а з Українців: д-р Старосольський, Понятенко, полковник Данильчук, сотнн. Луцький, Єреміїв і инші. Обговорювано комплєкс українських справ, намічалося оснування спільного товариства, стоячого на правно-державнім українськім становищі і т. и.

Тими днями відбулися дипломатичні наради між представниками Лотвії і України. Вислідом нарад являється умова, що обі держави мають себе в найблищім часі взаїмно визнати.

На Волині є реорґанізація і вишкіл з отаманом Ботюнником і Павленком на чолі. Підставу сеї армії творять С. С. (що повстали ще за Ц. Ради).

Отаман Петлюра на днях виїде до своєї армії.

Ректор Огієнко зістав головним уповажненим української влади в Камянці.

ЛЯХИ ХОТЯТЬ „НА ДНІПРО".

Краківська польська газета Курєр Цодзенни говорить, що відповідю на статут для Східної Галичини і статут Карпатської (угорської) України є клич: „На дніпро-"

Осьцо вона пише:

„Приказу чи волї з Лондону або Парижа не вижидаємо; хочемо робити власновільно для власної справи. Се наказує нам історична конечність. Вперед, ще раз вперед на Дніпро(!). Там над Дніпром, стрінемо Денікіна, який також не оглядаєть ся і не числить на Париж, а шукає натомісць нашого рамени і льояльно додержить угоди, запевнюючої московському народови зі сторони Польщі ратунок і істнованнє. Опісля будемо торґувати й годитись або не годитись на орієнтацію Парижа. Там говорити-муть про найважнійші справи, про цїлости і обезпечення державности, про будованнє підстав істновання обох так тяжко навіщених війною і нещиростю світа народів".

НАБУДЬТЕ SLOAN'S ДЛЯ ВЛЕКШЕНЯ ТЕРПІНЯ.

Одна спроба увірить Вас, що Sloan's Liniment має силу усуваня ревматичних болїв.

Пощо зносити болї коли знаєте, що Лінімент Слона влекшить їх скоро? Він не був би сьвітовим ліниментом через 38 літ, колиб не був успішним у влекшуваню ревматичних болїв, штивности вязів, ослаблених мязів, ломбаґо, невральґії, звихненя, занепаді задля зміни воздуха.

Всякає без натираня, не нищить тїла, не затикає пор. Сей лінімент дає сподїваний успіх. Дістаньте бутельку сьогодня і держіть в поготівлю. У всїх аптиках. Три величини — 35 центів, 70 центів і $1.40.

Sloan's Liniment Kills Pain

Дайте поміч Галичині і Вашій Родині!

ВАША РОДИНА В СТАРІМ КРАЮ ПОТРЕБУЄ ВСЕ, ЩО ВИ ЛИШ МОЖЕТЕ ВИСЛАТИ.

Принесіть Ваші старі річи або продукти поживи до наших складів а ми опакуємо все в сильні пачки і в зелізні опаски та вишлемо до Галичини. 8—

НАШІ ЦІНИ Є НИЗЬКІ А ОБСЛУГА СКОРА.

Маємо на продаж продукти ґросерійні, коли хочете такі висилати. Ми пакуємо їх в наших складах при Ваших очах.

ВИШЛІТЬ ВСЕ ЩО МОЖЕТЕ. ВАША РОДИНА БУДЕ ВАС БЛАГОСЛОВИТИ ЗА ВАШУ ДОБРОТУ.

По всї інформації як дістати пашпорти або як їхати до краю, голосіть ся до нас, залучаючи 15 цнт. в марках на відповідь.

THE INTERNATIONAL PRESS ASSOCIATION,

20 N. WILLIAMS ST., NEW YORK, коло Бруклинського моста.

ЧУДОВИЙ ГОДИННИК! ЧУДОВИЙ ГОДИННИК!

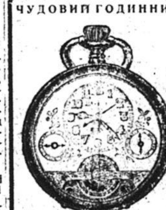

Сей годинник іде 8 днів за одним накрученем. Має пять вказівок які показують: 1) Дні місяця; 2) Дні тижня; 3) Години; 4) Мінути; 5) Секунди. Зроблений дуже сильно і має 16 правдивих камінів. Ґварантований на 25 літ. Звичайна ціна сего годинника є $19.00, однак ми будемо продавати через короткий час враз з гарним ланцюшком лише за $12.95. Носіть сей годинник через 5 днї, а як не будете вдоволені, звернїть його до нас а ми звернемо Вам гроші. Лише подумайте яку вигоду будете мати з сего годинника. Не посилайте всїх грошій, пришлїть $1.00 з замовленем а решту заплатити, коли почтар принесе Вам годинник до хати. Зробіть се тепер. — **Потреба агентів.** 11с20

NOVELTY SALES CO., Dept. W-113, Sta. D., Box 124, New York, N. Y.

БУДЬТЕ ОСТОРОЖНІ

КОМУ ПОРУЧАЄТЕ СВОЇ ГРОШІ.

Українці в Америці знають мене добре, бо я понад вісім літ опікував ся їх грошевими справами і вдоволяв їх. 8св—

ПАШПОРТИ виcтараюсь в короткім часї. Ви не потребуєте приходити до Ню Йорку по пашпорт, а лише напишіть до мене.

ПОРАДА ДАРОМ У ВСЇХ СПРАВАХ.

ЛЕҐАЛЬНІ ПОЛЬСЬКІ І ЧЕХОСЛОВАЦЬКІ БАНКОВІ НОТИ І ГРОШІ

ПРОДАЮТЬ СЯ ПО ДЕШЕВИХ ЦІНАХ.

ГРОШЕВІ ПЕРЕСИЛКИ через Амерікен Експрес Компани.

ARMIN HERZEG

127 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

БЛИЗЬКО ФЕРИ.

ЗДОРОВЛЄ ВАРТА БІЛЬШЕ ЯК ГРОШІ.

Коли Ви повинні шукати поради лїкарської? Коли Ви були під опікою других лїкарів і не зістали вилїчені, або коли Ви є тепер хорі і не радились ще лїкаря, то не гайтесь навідати до мого офісу по пораду у Вашій власній мові. Не занедбуйте свого здоровля.

Др. Д. Васерман через довгі роки дав докази успішного лїчення недуг мущин, женщин і дітий. Він огляне Вас даром і порадить Вам щиро, що є добре для Вас, без ніяких зобовязань з Вашої сторони. Зголосїть ся до його офісу а він радо скаже Вам свою опінію.

Тисячі уважані за невилїчимих зістали мною привернені до здоровля через уживане найновійших електричних апаратів, таких як Vibrator, Wall Plate, High Frequency, Static Machine і X-Ray. Я також примінюю найновійші і найлїпші ліки і средства до застрікуваня. Я осягнув найлїпші успіхи в обох хронічних і ґрізних недугах крови.

УВАГА: Се оголошене буде для Вас вартісне $2.00, коли принесете його з собою і піддасьте ся одному спеціяльному баданю.

ПАМЯТАЙТЕ. Поради даєсь зовсім довірочно. Бадане даром.

Dr. WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Телефон: Spruce 1766.

Години: щодня 10—12; 2—5; 6—8. Неділї і сьвята 10—2.

В часї відвідин набудете переконаня з вдячних писем своїх пацієнтів

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузі, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузі, чи Вам лїчене що поможе.

Др. Кауфман ЛЇЧИТЬ всї отсї недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лїчить новою машиною примінюючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лїчить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломанє костий, болї голови, завороти, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, паралїж, випадане водося. Лїчить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ ЛЇЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і попали в зневіру і все занехали, то зголосїть ся, щоб бути безплатно огляненим і засягнути моеї опінії та поради. Позаяк я маю 17-лїтну медичну і операційну практику в лїченю ХРОНІЧНИХ, НЕРВОВИХ І ЗЛОЖЕНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН, Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаєте. Я примінюю для Вас найновійші наукові методи лїченя, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю. Коли після моеї опінії я не буду міг Вам помочи, то я не потребую Ваших грошій. Коли Ви є недужі, ослаблені, нервові або вичерпані, порадьте ся мене ще нині.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

КОТРІ ТЕРПЛЯТЬ НА ХРОНІЧНІ, НЕРВОВІ, КРОВНІ, СКІРНІ АБО ЗЛОЖЕНІ НЕДУГИ, АБО КОЛИ ВИ Є ДІТКНЕНІ ДОЛЯГЛИВОСТЯМИ ЖОЛУДКА, КИШОК, ПЕЧІНКИ І НИРОК, АБО КОЛИ МАЄТЕ РЕВМАТИЗМ, БОЛЇ В КРИЖАХ АБО ВЯЗАХ, ВТРАТУ АПЕТИТУ, БОЛЇ ГОЛОВИ, ЗАПІР, ЗАВОРОТИ ГОЛОВИ, КАТАР ГОЛОВИ, НОСА І ГОРЛА, ПОРАДЬТЕ СЯ У МЕНЕ.

Не тратьте більше часу нї гроший.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали поміч, коли другі методи завели.

Сотки операцій як у мущин так і женщин уникнено через скоре властиве застосоване найновійших наукових метод.

Мої цїни за лїчене є дуже приступні і не більші які Ви в силі і хочете заплатити за поміч і успіхи осягнені через мене.

ПАМЯТАЙТЕ. Порада і ОГЛЯДИНИ даром. Зволїкане, недогляд і невластиве лїчене є небезпечно. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного лїкаря.

Години принятя: від 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер. **DR. RUSSELL,** В неділї і сьвята від 10-ої до 2-ої в полудне.

176 E. JEFFERSON AV., другі двері на схід від Вудвард, DETROIT, MICH.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ В ШТУЧНІМ ЛЇЧЕНЮ ЕЛЄКТРИКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City.

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду, запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі цїни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

ХОРІ МУЩИНИ

або женщини, котрі терплять на нервовість, на хронічні або застарілі слабости, нехай зайдуть до др. Кавфмана, спеціяліста, під ч. 607 Маркет улиця, Філядельфія, Па., і забудуть свої клопоти. Він має 20 літ досьвіду і спеціяліст може скорше віднайти причину ваших дійсних клопотів. Він може Вам дати поміч яка в короткім приверне Вам нове добре здоровле.

Він має в своїм офісї всї нові апарати до огляненя хорих, як ЕКС-РЕЙ машину і инше, і є так випосажений, що може робити розклад крови, аналїзу урини, та инше.

Він має нові електричні апарати для обслуги людий на слідуючі слабости:

СТЕТІК ЕЛЕКТРИСИТИ—На нервові клопоти.

ОЗОН ІНҐАЛЕЙШЕН—На всї хороби легких, бронхітіс і катар.

ЕЛЕКТРІК ОСКІЛЕЙТОР—На болї нирок, жолудка, внутреностей, хребта і инше.

ГАЙ ФРЕКВЕНСИ ВАОЛЕТ РЕЙ—На ревматизм, запалене, пивність і подібні слабости.

Читайте, що говорить вдячний пацієнт по тім, як його лїчив через короткий час др. Кавфман:

„Мій дорогий доктор Кавфман:

„Велика дяка Вам за вилїчене мене по короткім лїченю.

„Мій клопіт був сей, що я мусїв вставати в ночи 5 або 6 разів відливати воду і чувем при сїм великий біль. З тим прийшов я лїчити ся. Я сказав Вам, що я терплю на се від 18 літ і Ви мене лїчили від Авг. 29. до Окт. 20 1919 і вилїчили мене зовсїм докладно.

„Кождий, котрий має хоробу сего рода, повинен йти до Вас на лїчене, а я певний, що скоро буде вилїчений.

„Дуже вдячний Вам за се, що Ви зробили для мене.

Ваш пацієнт,

(Адреса на жадане). „No. 8862—Н. Лайош".

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA.

Кождий мущина і женщина, які є хорі, можуть мати оглядини лїкарські даром, позаяк оглядини і порада є безплатні. Години офісові від 9. рано до 8. вечер. В неділю від 10. рано до 1. пополудни.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялістом недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішніший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий уже своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ

11. поверх, фронт.

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В Пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює в 24 ГОДИНАХ

Кожда начка має напись з MIDY

Уникайте підробів.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН, ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

327 E. 17th Street, Uew York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-го пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

НА ПРОДАЖ

ЗАКЛАД ФОТОГРАФІЧНИЙ з найлучшим прирядженєм, найновійші машини до фотографованя і побільшуваня портретів; приряди до робленя рам, притім є склад патентових медицин і книжок. Той заклад знаходить ся між Українцями як рівнож і иншими Славянами і вже істнує 6 років. Продати мушу з причини браку здоровля. Першенство має Українець. Голоситись чим скорше до: M. ZABOY, 638 Ridge Avenue, Allentown, Pa. 137—

ЗБОРНИК ЦЕРКОВНИЙ, великий, 608 сторін......$5.00

ОТЧЕ НАШ, образ 34х22 1.50

INT'L BOOK STORE,

P. O. Box 1722, Pittsburgh, Pa.

НОВА МАПА ГАЛИЧИНИ

Вже вийшла з друку нова мапа Галичини в українській мові. На ній є виразно намальовані всі міста, місточка, гори, ріки, зелїзниці і села. Такої мапи ще в Америці не було. ЦІНА ЛИШЕ 25 ЦНТ. (Принимаємо одноцентові марки). Замовляйте зараз, бо наклад невеликий. 6—

PEOPLES SUPPLY CO., Dept. 1, Sta. D., Box 51, New York, N. Y.

ВІДЗИСКАНЕ ЗДОРОВЛЄ

Терпів два роки, а тепер може вже працювати. Уважав, що дальше лічене є лише втратою часу і гроший.

Я терпів через два роки так, що часто не міг робити і мій стан здоровля дійшов до того, що я попав у зневіру про можливість виліченя. По прочитаню лічничої методи д-ра Ганнона, я рішив ся його відвідати. Я зістав там підданий спеціяльному застрікуваню крови, відповідно до вимог моєї недуги, і протягом місяця мій стан поліпшив ся так, що я можу знов працювати. Я пишу се в доказ моєї вдячности за те, що він здїлав для мене.

F. WAGNER,

128 Palisade Ave., Bogota, N. J.

13-го падолиста 1919 р.

Коли терпите на якусь ново повсталу або застарілу недугу а потребуете помочи спеціялісти прийдїть до мене безпроволочно, а я зроблю для Вас те, що міг зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без жадної перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного спеціяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, завороти, ослаблене, кровні і скірні недуги, маячить ся Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болі в карку і крижах, ревматизм і безвладність у вязах, слабість горла, жолудка і недомаганя кишок, болі невральгічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАНЄ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРІКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ.

Порада зовсім даром. Прийдіть нині. Не відкладайте.

DR. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET

Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані сьвята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій.

THE STATE BANK

(Член Нюйорської Біржи)

ЗАСОБИ ПОВИСШЕ $70,000,000.00.

ПРИЙМАЄМО гроші на депозити і платимо проценти.

(Можна присилати до нас гроші через почту).

ВИСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ

І ВСІХ ЧАСТИЙ СЬВІТА

через почту, чеками і телеграфічно по НАЙНИЗШІМ КУРСІ днєвнім.

Остаємо в торговельних звязах зі всіма більшими банками в Старім краю і тому ми є в силі:

НАЙЛІПШЕ, НАЙДЕШЕВШЕ І НАЙСКОРШЕ

висилати гроші для Вашої родини і свояків до всіх частий Галичини, Буковини і Русиії.

Продаємо галицькі корони після курсу ринкового.

ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ КОРАБЕЛЬНІ ПО ЦІНАХ КОМПАНІЙНИХ.

Коли хочете бути обслужені чесно в ПЕВНІМ, БЕЗПЕЧНІМ І ДОБРЕ ЗНАНІМ БАНКУ, зголосіть ся особисто або листовно до

THE STATE BANK,

378 GRAND STREET, NEW YORK, N. Y.

ЯК ВИСИЛАТИ ГРОШІ:

Вистарчить написати докладну адресу осіб, котрим висилаєте гроші і залучіть переказ, або „Експрес Моні-Ордер". Вишлемо Вам зворотну посьвідку, а гроші перешлемо сейчас адресатови. 5св—

НЕДУГИ МУЩИН

Dr. Koler,

955 LIBERTY ST., PITTSBURGH, PA.

2 мінути ходу на право від стації Пенсильвенія.

DR. KOLER є одиноким українським лікарем в Пітсбургу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лічу ревматизм, пропуклину, геморої́ди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура недуги шкірні, як і всі недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лїченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу.

ГОДИНИ ПРИНЯТЯ: від 9. рано до 8. веч., в неділї від 9. до 2.

ПОСИЛАЙТЕ ГРОШІ ТЕПЕР ДО КРАЮ

ПОКИ КУРС ІХ Є ЕЩЕ НИЗЬКИЙ.

130 ГАЛИЦЬКИХ КОРОН ЗА $1.00

спеціяльна рата на великі квоти з даремною пересилкою телеграфом. 11—

ШИФКАРТИ І КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІЯЛЬНА

помагає в добавленю всіх документів подорожи під ПОРУКОЮ.

ДАРОМ

Всі інформації о виїзді, виготовленю всіх документів подорожи і найскоршої висилки гроший.

S. DE VITA

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ,

2105 FIRST AVE., DEPT. S. 1, NEW YORK, N. Y.

ІНФЛЮЕНЗА ІНФЛЮЕНЗА

Се страхітте минувшини знов появилось. Одиноким способом охоронити себе перед нею є держати жолудок і кров чисто.

HOFFMAN BITTER WINE

(ГОФМАНА ГІРКЕ ВИНО)

управильнює кишки, чистить жолудок, прочищує кров, усуває болі голови, дає добрий апетит, добрий сон, зміцнює нерви, дає сьвіжість цїлому тілови і се власне забезпечить Вас від всіх недуг. Спеціяльно поручуване для немічних людий. 11с—

ЖАДАЙТЕ ЛИШЕ

HOFFMAN BITTER WINE

і стережіть ся перед підробами.

Ціна $1.25 за фляшку, 6 фляшок $6.50, 12 фляшок $12.00. На продаж в аптиках, головних складах або прямо у фабрикантів.

PORTONOL DRUG AND CHEMICAL CO.,

220 NEW MAIN STREET, YONKERS, N. Y.

ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ

1000 корон за $9.50

З ПОВНОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ.

ЯК ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ ГРОШІ ДО КРАЮ, то підіть на свою почту і випишіть виразно почтовий (Моні-Ордер) на імя:

D. MEADOW

190 AVENUE B, NEW YORK, N. Y.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

ВІЗД БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ДО КИЇВА

повинен украсити хату кождого Українця. Образ представляє Б. Хмельницького на сивім кони, а побіч него прапорщики: оден з синьо-жовтим а другий з малиновим прапором і козацька дружина. Ціна одного календаря з почтою 35 центів. 4 календарі нараз за $1.00. Посилайте замовленя до Української Книгарні на адресу властителя: 8-11

BASIL HRYSHKO,

439 N. 6th Ave., Scranton, Pa.

ТОВАРИСТВО ВИРОБУ УКРАЇНСЬКИХ МЕРЕЖОК

В ЗЛУЦІ З НАРОДНИМ ІНСТИТУТОМ

(People's Institute)

І СОЮЗОМ ШТУКИ В АМЕРИЦІ

(Art Alliance of America)

Товариство Виробу Українських Мережок бажає порозумітись зі всіми женщинами Українками, які хотіли би легко і корисно заробити вишиванєм українських мережок у себе дома.

Се заняте є дуже поплатне і кождий, хто лише хоче працювати і заробляти, може його виконати: матері, дівчата а навіть каліки.

Звертаємо особливу увагу на се, що кождого дня від 2. до 5. години пополудни в Українськім Народнім Домі (Ukrainian Settlement), 217 E. 6-та улиця, Ню Йорк, находить ся інструкторка, яка видає і приймає працю та уділяє всяких поучень кождому, хто хоче навчитись сеї штуки. В дійсности се велика нагода для женщин, котрі при чистім і легкім занятю хотять добре заробити.

Як не можете самі явитись в Українськім Народ. Домі в Ню Йорку, то присилайте почтою взірці Вашої праці. По всякі инші інформації голосіть ся на адресу: 139с—

THE UKRAINIAN NEEDLECRAFT GUILD,

217 East 6th Street, New York City.

Американці дуже зацікавились сею українською штукою, так, що і з найдальших місцевостий приїзджають і дають великі замовленя. Щойно на днях приїхала Американка з Бостону в тій цїли. Тим робом чужинці щораз більше вчать ся про нашу старинну культуру і симпатизують з нами.

ВЕПРОВИНА І ВОЛОВИНА ПОВИННА БУТИ ВСЕ ДОБРЕ ЗВАРЕНА ПЕРЕД ЇДЖЕНЄМ

Лікарі говорять, що небезпечний паразит зв. солїтром повстає головно з причини їдженя недовареної вепровини і воловини, а також часом повстає через їджене брудними руками. Присутність солітра в кишках спричинює довгі терпіня. Певним знаком присутности солітра є уходжене дрібними кусниками сего паразита. Є ще і другі обяви, як безсонність, брак апетиту, завороти, болї голови, трівожливий стан, знеохота до житя, нестравність, плюте, омлїване від порожного жолудка. Звичай їсти лише деякі потрави. Сї і много других признак робить нужденним житє у тих, що мають солїтра. Много розумних людий позбуваєсь скоро сего страшного паразита через набуте средства Laxatodes, загально звісного ліку проти солітра, у Laxal Medicine Co., 3366 Laxal Bldg., Pittsburgh, Pa., який складаєсь з 6 коробок по $10.48, 3 коробки $5.74 і одна коробка $2.08, включно з податком. 2с14

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.

Для ослаблених мущин.

Потребуєте післати нам лише 50 центів

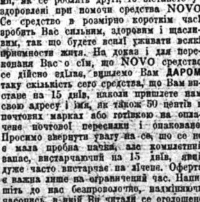

Ослаблені мущини як також нервові, зістануть радикально і раз на все виліченї через ужите средства NOVO. Є се, можна сказати, чудове средство, яке вилїчило вже тисячі недужих мущин. Коли Ви є недужі, коли долягає Вам нервове ослабленє, коли утратили силу, коли маєте мелянхолію, зимні руки і ноги, біль голови, запір, диспепсію, слабість нирок або иншї недуги каналу урпнного, неприємні сни, боязнь стрічатись з людьми, як се роблять другі, то зістанете уздоровлені при помочи средства NOVO. Се средство в розмірно короткім часі зробить Вас сильним, здоровим і щасливим, так що будете вповнї уживати всякі приємности житя. На доказ і для переконаня Вас о сім, що NOVO средство се дійсно вдїлає, вишлемо Вам ДАРОМ таку скількість сего средства, що Вам вистане на 15 днів, наколи пришлете нам свою адресу і імя, як також 50 центів в почтових марках або готівкою на оплачене почтової пересилки і опакованє. Просимо звернути увагу на се, що се не є мала пробна пачка, але комплетний запас, вистарчаючий на 15 днів, який дуже часто вистарчає на лїченя. Оферта є важна лише на ограничений час. Напишіть до нас безпроволочно, вминаючи часопись, в якій Ви читали се оголошене а ми вишлемо Вам сейчас згадане средство.

Novo Company, Dept. 23,

BOX 4000, PHILADELPHIA, PA

Читайте українські книжки і газети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошеня театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших поклинів).

NEW YORK, N. Y.

З нагоди 20-лїтного істнованя Тов. „Зоря", від. 69 У. Н. С. устроює

ЮВИЛЕЙ З КОНЦЕРТОМ

в недїлю, дня 25. січня 1920. р. точно о годині 5-тій пополудни в Укр. Нар. Домі, 217-219 Іст 6-та ул. в Ню Йорку, Н. Й. В програму входять гарні співи, музичні продукції, декламації і промови. ПО КОНЦЕРТІ БАЛЬ. Дірігент п. Онуфрик. Музика п. Гуменюка. За добру забаву ручить — Комітет. 9-11

УКРАСИ СВОЄ ВОЛОСЄ.

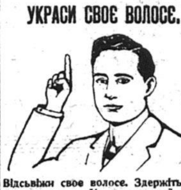

Відсьвіжи своє волосе. Здержіть випадане волося. Усуньте порплї. Плекайте волосе, щоб росло буйно і мало полиск. Се можете осягнути, коли ужиєте 8с17

DERMAFUGA.

Вона дає поріст, усуває порплї і сверблене, здержує випадане волося. Ми вишлемо Вам пробку за одержанєм 10 цнт. на оплату пересилки.

ARGIL SPECIALTIES CO.,

Box 37, Philadelphia, Pa.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

На НОВЕ і дуже практичне ШИЛО.

Тим шилом можете направляти всяку річ, на пр. черевики, убраня і т. п. Воно шиє дуже скоро і міцно так як машина. Висилаємо за $1.00 і додаємо 25 ярдів шевської дратви, тоненької і міцної за дармо. Осібні голки можете дістати у нас по 10 цнт. за штуку з дратву по 15 цнт. за звиток. Витніть се оголошене і залучіть 30 центів в почтових марках (Stamps) а при отриманю доплатите решту або відразу залучіть $1.00 і вишліть до: 144вс—

PEOPLE'S SUPPLY CO., Sta. D., Box 51, Dept. 98, NEW YORK, N. Y.

ЛІКАРСТВА АПТИКИ СВ. МИХАЇЛА

Молодість Бальзам	$5.00
Бальзам на подвигане з середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кроплі на корчі в жолудку	2.00
Пігулки на конвульсії	5.00
Кроплі до очий від запаленя	2.00
Лік на Солітер	5.00
Порошок до усуваня волося з лиця і тіла	1.00
Волосоріст до пороcту чорного волося	2.00
Вусоріст до поросту довгих вусів	1.00
Пілюли від руматизма і простуди	3.00
Масть до натираня від руматизма	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Пігулки до очищеня жолудка	1.00
Фарба на сиве волосе (на всі кольори)	3.00
Масть на прищі, коростн і лишаї	2.00
Геркулес, до скріпленя сил і апетиту	2.00
Крім і мило до гарного лиця	1.25
Успокоюючий бальзам на нерви	2.00
Лік від простуди і інфлюенци	3.00
Бальзам до очищеня зіпсутої крови	3.00
Пігулки від болю голови	2.00
Порошок на пітнїючі ноги	1.00
Лік від гемороїдів	2.00
Масть до катру в носі	1.00
Кроплї до болю зубів	1.00
Лік проти болю в горлі	1.00

Окрім всіх тих лїків, що тут подано, маємо всякі другі лїки проти всіх хронічних і задавнених хоріб. За всі наші лїки даємо повну нашу гарантію. Пишіть по катальог.

Хто пришле відразу 10 дол. на ріжні средства, вишлемо ДАРОМ дуже добрий дарунок. Як ви хорі на якунебудь слабість пишіть нам сейчас, а ми вам поможемо. Листи і моні-ордери на гроші належить адресувати до: 147чс—

ST. MICHAEL MEDICINE CO.,

Dept. D.

CARLSTADT, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошеня женитьби не приймаєсь).

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на кораблі кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернеть ся до: GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich Street, New York, N. Y. 124—

ПОТРЕБА сейчас до офісу фахового Українця. Першенство має Українець з Буковини, котрий уміє поприч свою мову і румунську та німецьку мову. Вимоги є слідуючі: 1) Аплікант, самотний, літ від 21 до 30. 2) Мусить уміти писати на машині (тайпврайтері) по українськи, по польськи і англїйськи. Місце, яке аплікант мав би обняти, є Українська Канцелярія висилки гроший і продажа шифкарт. Зголошеня слати тільки листовно на адресу: S. S. TICKET AGENCY, c/o "Svoboda", 83 Grand Street, Jersey City, N. J. 10-11

Пошукую своїх знакомих зі Солотвини, повіт Богородчанський, Галичина, в дуже цікавій справі. Хтоби в Америці чи Канаді находив ся з висше поданого місця, най зголосить ся ласкаво під адресою: DMYTRO KUPCZAK, Choruzny, Nimecko-Yablonna, I Ukrainska Brygada, Czecho-Slovakia. 11

Пошукую свого брата **ФЕДЯ МЕЛЬНИКА,** з села Мізонь, повіт Долина, Галичина. Перед роком перебував в Пенсильванії. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: JOHN MELNYK, 89 Bay Way, Elizabeth, N. J. 6-11

Пошукую свого швагра, **БАРТКА ВИШИВАНОГО,** з села Ліщин, повіт Бібрка, Галичина, в справі маєтку в старім краю. Хтоби про него знав, або сам зволить зголосити ся на адресу: ІВАН ДРАЛА, 209 Forsyth St., New York, N. Y. 11-13

Пошукую ІВАНА КАПАЛА, сина Василя з Синевідська нижного, повіт Сколе. Недавно перебував в Ню Йорку. Маю для него лист з краю від його батька. Нехай зголосить ся до: NICHOLAS LAZORKO, 55 Greene St., Jersey City, N. J. 11

Пошукую свого брата **СТЕФАНА СЕНЬКОВОГО,** родом з Головчинець, повіт Заліщики, Галичина. В 1904 році перебував в Ст. Луіс, Мо. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: JACOB SENKIW, Northampton, Pa. 10-12

Пошукую АННУ БРИК, родом з Шманківчик, Галичина. Чотири роки тому назад віддалась в Форт Віллям, Онтаріо, за незнакомого мені мущину і виїхала мабуть до Квібек, Онтаріо, Канада. Хтоби про неї знав або вона сама зволить зголосити ся, а дістане нагороду. JOHN ROT, Box 11, Munising, Mich. 9-11

Антін Вишинський, з села Сухостав, повіт Гусятин, Галичина, пошукує в дуже важній справі свою сестру **АННУ ВИШИНСЬКУ.** Хтоби про неї знав або вона сама зволить зголосити ся до: ANTIN WYSZYNSKI, 76 Edward St., Toronto, Ontario, Canada. 9-11

Онуфрій Гавриляк, інтернований в Чехо-Словакії, просить отсею дорогою своїх кревних та знакомих, пережиїваючих в Америці і Канаді, аби зволили помочи йому матеріяльно, пишучи під адресою низше поданою. Отсї особи зволять писати: Стефан Микитюк, швагер, в Канаді. Зофія Красїй, тета, в Америці. Никола Дуткевич, сусїда, в Америці. Гнат Красїй, сусїда, в Америці. Іван Макар, сусїда, в Америці. Ілько і Никола Пробізні, сусїди. Всї вони з Цьвітови, пов. Бучач, Галичина. Іван Доніц, брат, Америка, з села Трибуховець, повіт Бучач Галичина. ONUFRY HAWRYLUK, I Ukr. Brigade, I p. polk, 9 III sotnia, barack A5, Deutsch Gabel, Czecho-Slovakia. 11

ВЯЧЕСЛАВА ТУСТАНОВСЬКОГО, родом з Галичини пошукує сею дорогою Лидія Тустановська, WULKA MAZOWECKA, Rawa Ruska, Galicia. 11

ПЕТРО ФЕДІВ, котрий находив ся попередно під 368 Oak St., New Haven, Conn., зволить подати свою докладну адресу до адміністрації „Свободи" для дорученя йому листа.

ПОТРЕБА ДІВЧАТ до завиваня пакунків. Добра платня. Стале заняте. Голоситись до: HOLLAND BUTTERINE COMPANY, Bay St., corner Provost St., Jersey City, N. J. 2-14

ПОЗІР УКРАЇНЦІ з Джерзи Сіти і Нюарку. Маю до спроданя фонограф Колюмбія і 19 рекордів, українські і кілька польських, музичні, танці і пісні. Коштував мене тому рік $35.00, а тепер продаю за $25.00. Продаю з причини виїзду до старого краю. Прошу зголосити ся устно або листовно як найскорше до: WASYL SOLOWEY, 74 Sussex St. (бейзмент), Jersey City, N. J. 11-12

ХТО ХОЧЕ ДІСТАТИ ПАШПОРТ

до краю, най зголосить ся на понизшу адресу а дістане до 30 днів. 11-22

НАШЕ БЮРО

ПЕРЕСИЛАЄ ТАКОЖ ГРОШІ

до Галичини і сусїдних карів.

GLOBE FOREIGN EXCHANGE,

1433 SECOND AVE. NEW YORK, N. Y.

близько 75-ої улиці

ВАЖНЕ ДЛЯ ЖЕНЩИН В ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Л. ВИШНЄВСЬКА,

диплъомована акушерка в краю й Америці, з 20-літним досьвідом, перепровадилась на 18 Mercer Street, напроти Сіти Гол. Телефон 918W Montgomery. Порада даром. 148с14

СЕСТРО!

Чи ти є здорова, гарна і щаслива, як се тобі природа призначила? Як так, то пиши по нашу листовну інформацію. Вишлемо тобі зовсім безплатно, запечатано. JUVITO LABORATORY, Dormont Branch 116, PITTSBURGH, PA. 2с14

ШКОЛА НАРОДНА

ДЛЯ ТРЕТОЇ І ЧЕТВЕРТОЇ КЛЯСИ.

Ціна оправленого примірника 50 цнт.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA",

83 Grand St., Jersey City, N. J

УЧІТЬ СЯ З ДОСЬВІДІВ ДРУГИХ ЯК СТЕРЕЧИ СЕБЕ.

Богато чужинців в Ню Йорку падає жертвою людий, які уважають се за свою професію. Щоби захоронити себе перед всякими напастями, порадно булоб для Вас порозумітись з Central Mercantile Bank of New York, котрого задачею є стеречи Ваших інтересів і захоронити Вас перед всякими можливими втратами при висиланю гроший до Европи, виміні гроший, вкладаню депозитів, закупні карт корабельних, стараню ся о пашпорти, плаченю податків і у всіх других справах, які відносять ся до добра Ваших інтересів. 8—

Коли Ви хочете зощадити свої тяжко запрацьовані гроші, корисно для Вас буде, коли Ви послухаєте нашої ради і віднесетесь до:

THE CENTRAL MERCANTILE BANK OF NEW YORK,

69 FIFTH AVE., NEW YORK, N. Y.

ПОЗІР РОДИМЦІ! ПОЗІР РОДИМЦІ!

Можете зробити великі гроші без страти часу, як займетесь годівлею кріликів, Belgian Hares і морських свинок (Guinea Pigs). Маю також і инші ґатунки заяців. Я плачу від 7 до 12.00 долярів за пару Belgian Hares і $1.25 до $1.50 за пару Guinea Pigs. Я продаю що найліпший товар і купую назад, скілько лише вигодуєте. Спробуйте а непожалуєте. Чим борше тим ліпше. По ціну і інформації пишіть до: 10-15

JOHN FRAYNACK,

700 N. Division St., Mt. Union, Pa.

СТІННИЙ КАЛЄНДАР в трох красках з артистично намальованим образом в трох красках Б. Хмельницького і козацької старшини в Києві, з точно означеними сьвятами цїлого року, коштує всего 35 ц. Він повинен окрашувати кожду українську хату, клюб і товариство. 4 штуки за $1.00. Треба агентів. 8св12

INTERNATIONAL SALES CO.,

Sta. D., Box 122, New York, N. Y.

ВИНАХІДНИКИ

Вишліть мені модель або рисунок Вашого винаходу для егзамінації. 109с—

Жадайте мою книжочку винаходів п. з. „ПОРАДНИК ДЛЯ ВИНАХІДНИКІВ", котру отримаєте ДАРОМ.—Пишіть до мене по українськи.

MARCIN LABINER,

Reg. Patent Atty. (S.),

15 PARK ROW, NEW YORK

ЕКСТРА! ДАРОМ!

Вишлемо кождому пачку театральних грошій, з якими можете мати много утіхи і уходити за богатого, як також каталог найліпших годинників, грамофонів і инших цікавих і подиву гідних новостий, хто надішле 15 центів марками на покрите коштів і пересилки. — Пишіть сейчас і адресуйте: 10чс20

PRACTICAL SALES COMPANY, 1219 North Irving Avenue, Dep. 12, CHICAGO, ILL.

ХУСТКИ

висилайте або беріть з собою до старого краю, бо там нема. Маємо великий вибір хусток зимових і літних. Ціна їх як слідує: 153—

Хустка з волочки, біла, 46х46 цалів	$ 3.00
Хустка з волочки, біла або чорна, 60х60 цалів	5.00
Хустка велика, вовняна 2х2 ярди	7.00
Хустка велика, зимова, до шнурованя	10.00
Хустини літні, білі, по	2.00
Хустини літні, чорна або бронзова з френзлями	4.00

Замовленя посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAR,

168 E. 4th St., bet. 1st and Ave. A, NEW YORK, N. Y.

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

до Галичини, Польщі, Румунії і Чехо-Словакії по найнизших цінах. Дорученє запевняєсь. 130—

EMIL GERMANUS,

мировий судія

185 Springfield Ave. and 214 Ferry St., Newark, N. J.

Оснований 30 літ.

ДР. СПІЛЛІНҐЕР

153 East 18th Street,

NEW YORK CITY.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: В понеділки, есреди і суботи від 9. рано до 8. вечер. В инші дні приймає ся за попереднім порозумінєм.

НИНЇ ВЕЧЕРОМ!!

Горожане! Не відкладайте на завтра те, що ви повинні зробити нині.

Ви повинні знати англійську мову. Пора, давно пора вам її знати, а подумайте самі: достаточно-ж ви англійську мову знаєте? **Чи можете ви говорити, читати і писати по англійськи?** Лихо, або й зовсім ні. **Не зневіряйтесь!** Нині ще вишліть 10 цнт. грішми або почтовими марками на кошта пересилки, а ми сейчас Вам вишлемо пробну лекцію і потрібні поясненя нашого курсу англійської мови заочно. Наша школа істнує 5 років, одержала много листів подяк від учеників. Ми на письмі ґарантуємо, по укінченю курсу, научити вас говорити, читати і писати по англійськи. Спеціяльний курс для женщин.

Листи адресуйте:

First American Preparatory School,

DEP. 46, 525 W. 47th STREET, NEW YORK, N. Y.

ЕКСТРА! ДАРОМ! ЕКСТРА!

Артистично викінчені портрети найгарнійших женщин в ріжних займаючих позах, також опис секретної книжки, містячої около 500 образків мущин і женщин в дуже займаючих і наукових позах, як також катальоґ легких до виконаня штук маґічних і много цікавих а Вам незнаних новостий. Читателю не зволікай, але пиши сейчас, залучаючи 6 цнт. на пересилку. 151св—

M-s I. PIASECKA, 301 E. 10th St., New York, N. Y.

ПАТЕНТИ
БЕЗПЛАТНА КНИЖКА

Пишіть днесь по мою українську книжку з цінними інформаціями а патентах і винаходах. Пишіть а я вишлю ту книжку

БЕЗПЛАТНО

Я маю 30 ЛІТ ДОСЬВІДУ яко патентовий адвокат і кожда справа в моїх руках отримає найліпше і найскорше залагоджене.

Пишіть днесь по українськи до свого патентового адвоката:

A. M. WILSON,
REGISTERED PATENT ATTORNEY,
310 Victor Bldg., WASHINGTON, D. C.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ВАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ, славний специяліст зі старого краю

поручає всім терплячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ҐЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКРІНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д.

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, специяльно же на пропуклину, при помочи специяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG
304 2nd Ave., (між 17 a 18 ул.)
NEW YORK CITY

Години офісові: щоденно від 8-мої рано до 8-мої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant

АМЕРИКАНСЬКІ Й КАНАДІЙСЬКІ ВІСТИ.

Великі доходи нюйорських зелізниць.

Нюйорські зелізниці, а се трамваї, собвеї й елевейтеди, — робили добрий інтерес, як се виказують книжки компанії. Мейор Ню Йорку, Джан Гайлен, зажадав книжок, аби переконатися, чи в дійсности стан місцевих зелізниць є так критичний, аби аж підвисшати ціну їзди. Книжки виказали, що в останних 16 роках компанія виплатила своїм спільникам 187% дивіденди, а з початком минувшого року, коли зелізниці вже находились в критичнім стані, спільники дістали 5% дивіденди.

Мейор Гайлен зчудувався, коли побачив такі великі суми. Він однак зазначив, що компанія стоїть тепер дуже лихо. Однак те лихо після Гайлена можна направити в инший спосіб, а не підвишкою ціни їзди. „Скличте своїх спільників — каже мейор — і нехай вони покриють недобори з тих великих сум, які колись забрали, замісць натягати нарід". — З книжок виявилося, що будова старого собвею „Інтерборо Репід Транзіт" компанії коштувала $77,414.139.05, а нового, що тепер їде до Вест 42-гої улиці, і від Іст 42-гої улиці в гору, коштує 147,559.000 долярів.

Доходи Армура.

Загальний прихід великої різничої спілки „Армур і С-ка", в Шікаґо, за 1919 рік виносять 1.038,000.000 долярів, а чистий дохід 14,098.506 долярів. Так подає річний звіт сеї компанії. Се перший случай в історії сеї компанії, що загальний прихід перейшов цифру одного міліярда, бо найвисша цифра, яка передтим була, була в 1918 роціі виносила 861,000.000 долярів.

На чистий дохід зложилися приходи по 1.35 цента з кождого доляра продажі і 6.74% від вложеного капіталу.—Компанія виплатила по 7% від „префер стаку" і по 2% на „коммон стаку", а прочі гроші вложила в інтерес. — Загальна вартість машин, землі, будинків і зелізничих возів виносить 88,000.000 долярів. Знова загальний маєток компанії обчисляється на 490,809.643 доляри.

На продаванє теперішного пива треба мати лише дозвіл міських властий.

Стейтовий уряд в Ню Йорку повідомляє всіх інтересованих, що на продаванє теперішного пива, яке занимає в собі меньше чим пів процент алькоголю, не треба покищо дозволу стейтових властий. Хто хоче таке пиво продавати, мусить мати лише дозвіл від властий у своїй місцевости. Однак ті, що мали дозвіл на провадженє коршми ще заки прогібіція війшла в життє, можуть цілком безпечно продавати тепер „пірбір".

Домагаються поновної розправи для Мунея.

Союз моряків у Сан Франціско на своїх річних зборах зажадав поновної розправи для робітничого провідника Томи Мунея, засудженого на досмертну вязницю під закидом підложення бомби, яка убила шість осіб, і його товариша Варена Білінґса, котрий також находиться в тюрмі. Сей союз числить 75.000 членів.

Замісць до женщини сенатор пише лист до кота.

Женщини нюйорського стейту дуже обурені на федерального сенатора з Ню Йорку, Джеймса Ватсворта, і готовляться до кампанії, аби при слідуючих виборах повалити його. Річ в тім, що сенатор відноситься ворожо супроти женщин, а яко доказ того має служити лист сенатора до кота одної громадянки, котра даремно очікувала від сенатора відповіди на своє імя. Сею громадянкою є одна професорка політичної економії в колеґії Вассара. Вона писала до сенатора Ватсворта лист і питала його про його погляд на Союз Держав. На перший лист чекала кілька днів, а не діждавшись, написала другий. На другий лист, в тійсамій справі, знова не було відповіди. Тоді професорка написала третий лист в тійсамій справі і підписала під ним імя свого кота „Томас Дейвіс", зазначуючи виразно, що підписаний є котом, а не чоловіком. Три дні опісля красний довгий лист прийшов від сенатора на імя кота...

Поліція на півночи Канади.

Найдальше висунена на північ поліційна стація в Канаді находиться тепер над гирлом ріки Каппер Майн, що впливає до Арктичного океану.

День подяки 11. падолиста.

В нюйорськім соймі внесено законопроект, аби, замісць назначувати кождого року День Подяки, ухвалити, що Днем Подяки в нюйорськім стейті є день 11. падолиста кождого року. Законопроект ще не принято.

Молоко потаніє, хліб подорожіє в Ню Йорку.

На конференції між представниками молочного тросту і комісаром здоровля в місті Ню Йорк стало звісним, що молочарники понижать ціну молока о один цент з днем 1-го лютого. Кварта фляшкового молока, вже з доставою до дому, буде коштувати: степень А 19 центів, степень Б 17 центів. — Компанія платить за 100 фунтів молока $3.48.

Та однак кажуть, що з тої знижки великої потіхи для мещканців Ню Йорку не буде, бо зате хліб подорожіє. На конференції пекарів і адміністратора поживи сказано, що ціна хліба мусить пійти в гору бодай о одного цента, бо инакше продавати неможливо. Мука тепер подорожіла. Бочка доброї західної муки коштує 16 долярів.

Перша кара за нарушенє прогібіції.

Перший за нарушенє державної прогібіції зістав покараний Джозеф Брасард, з Рузес Пойнт, Н. Й., котрий приніс собі горівки з Канади і за се дістав рік і один день арешту у федеральній тюрмі в Атланда, Джорджія. Судія сам признав, що кара є страшною, але — каже — нехай вона послужить для других за осторогу.

Канадійське учительство орґанізується.

Наслідком зростаючого невдоволення з низкої платні канадійського учительства, учителі провінції Саскачеван зорґанізувалися в так-званий Союз Саскачеванських Учителів і постановили в найблизшім часі скликати першу конвенцію до Саскатуну.

Союз Саскачеванських Учителів домагається, щоби провінціональне правительство доповнило Шкільний Акт в той спосіб, аби покликати до життя полюбовну комісію, що ладналаби всі непорозуміння між учительством і шкільними радами. До полюбовної комісії належалоби три члени: один від правительства, один від учителів і один від шкільної ради. — Учительство назагал жадає підвишки платні.

У Вінніпеґу заноситься на другий страйк.

Робітничі орґанізації у Вінніпеґу задумали викликати другий ґенеральний страйк, але сим разом вже на цілу Канаду. Ґенеральний страйк мавби бути протестом проти засуду на два роки тюрми Р. Росселя, провідника загального страйку у Вінніпеґу минувшого мая. Россель звернеться з відкликом до найвисшої ради в Лондоні, а робітничі круги тимчасом будуть вести переговори з англійськими робітниками в справі спільного страйку.

Робітники в Лоренс орґанізуються.

Робітники у ткацьких варстатах в Лоренс, Масс., котрих є около 13.000, зорґанізували спільну раду з делеґатів робітників усіх фабрик. Є намір виелімінувати в сей спосіб всякі радикальні чинники від проводу між ткацькими робітниками, а також дати працьодавцям змогу зноситися з тою радою на случай, коли між робітниками і властителями малоби приходити до якогось непорозуміння. Працьодавці радо згодилися на такий плян співділання з робітниками.

Пияк винайшов инший спосіб.

У Вестфілд, Масс., поліцай побачив на улици пяного чоловіка. А що се було вже тепер, коли введено прогібіцію, він арештував його. Пяний відпирався, щоби він денебудь пив горівку або щонебудь упоююче. Сказав, що зїв лише бляшанку черниць. Поліцай не хотів з початку вірити пяному, але конець кінцем забрав його зі собою до склепу і купив бляшанку черниць. Відтак заніс їх до міського лікаря, і на диво чудне, лікар знайшов, що черниці занимають в собі 9% алькоголю...

ПЕКАРНЯ НА ПРОДАЖ

з браку здоровля властителя, зі всіми прирядами. Рент $30, оборот тижневий понад $1.000. Памятайте, що на хлібі є половина зарібку. Ціна $1.600. Пишіть до: 7-14

А. ФИЛИПЧАК,
BOX 24, ROME, N. Y.

OLYMPIC THEATRE
14-та УЛИЦЯ, МІЖ 3-ОЮ І 4-ОЮ ЕВЕНЮЮ, НЮ ЙОРК

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР
ПІД ЗАРЯДОМ
Д. МЕДОВА

при участи славної артистки **Р. С. Соловієвої,** з перворядною трупою, зложеною з 30 людий,

— відограє —

В НЕДІЛЮ, 25. СІЧНЯ 1920 Р.

ПОПОЛУДНИ	ВЕЧЕРОМ
вельми знану оперету	Перший раз в Олімпік Театрі
МАЙСЬКА НІЧ	**КІЄВСЬКІ ТРУЩОБИ**
в 3-ох діях (по Гоголю) зі співами і танцями.	в 3-ох діях, соч. Ванченка.

ПОЧАТОК ПОЛУДНЕВИХ ПРЕДСТАВЛЕНЬ О ГОДИНІ 2.30, ВЕЧІРНИХ О ГОД. 8.30.

ТІКЕТИ СКОРШЕ ПРОДАЮТЬ СЯ ПРИ КАСІ ТЕАТРУ.
Режісер Д. МЕДОВ.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

ДО ГАЛИЧИНИ, РУСІНИ, ПОЛЬЩІ І ЧЕХО-СЛОВАКІЇ.

Ми висилаємо гроші до краю по найнизшім курсі. Сейчасове доручуванє.

Ми є агентами AMERICAN EXPRESS COMPANY.

ПРОДАЖА КОРАБЕЛЬНИХ КАРТ НА ВСІ ЛІНІЇ.

Ми даємо правні поради у всіх справах. Переповажуєсь продажи реальностий. 123—

Ми говоримо по **УКРАЇНСЬКИ.** Офіс отворений до 8.30 вечер.

PRAISNER & ROBAK
10 Belmont Avenue, NEWARK, N. J.
ФІЛІЯЛЬНИЙ ОФІС: TYLER & WARWICK STS.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!
ПРАВДИВИЙ ЕВРОПЕЙСЬКИЙ КРЕМ ДЛЯ КРАСОТИ ЛИЦЯ.

Молочне мило і средство для очищеня крови. Є се найліпший лік від опалень сонця, веснянок, угрів, жовтих пятен, прищів, зморщок, знаків віспи, опухнень, лишаїв, пукане скіри. Найліпше средство для очищеня і окрашеня скіри, яке відмолоджує вид чоловіка.

Ціна крему, мила і лікарства $2.40, з пересилкою $2.65. Посилаємо почтою, по одержаню належитости марками або моні-ордером. До Канади о 25 центів дорозше. 11с—

SCHECHTER & CO.
123 Orchard Street, Dep. S., New York, N. Y.
(Неправдиве, як нема сеї фотоґрафії).

ПОЩО ТЕРПІТИ

Величаві успіхи зістали осягнені через Електро-Медичні Х-Рей Методи. Пощо піддавати ся лікарській операції, коли Ви Можете бути лічені Електро-Медичною Терапією. Недуги жолудка, печінки і нирок як і пропуклину і гемороїди лічить ся без ножа. Нервові, вичерпані і немічні люди повертають до здоровля через Електро-Медичне лічене. Віддаємось специяльно недугам мущин і женщин.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: від 9-ої рано до 8-ої вечер щодня з виїмком четвергів. В неділї і свята від 10. до 2. попол., напроти Мілітарі Парку при Бродвей улици. 8с—

Dr. COLL, 27 Cedar Street, NEWARK, N. Y.

ПЕРША ЧИСТО
УКРАЇНСЬКА ЕКСПОРТОВА КООПЕРАТИВА

ПЕРЕСИЛАЄ ПАКУНКИ ПЕВНО і з УСПІХОМ, АСЕКУРУЄ ДО МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕНЯ

Філія: American Express Company,

Пересилаємо гроші поспішними спеціяльними переказами платними в банках в Галичині. ҐАРАНТІЯ 18,000.000 ДОЛЯРІВ під якою висилаємо гроші спеціяльними переказами платними за океаном.

Не чекайте але пишіть до нас як вислати гроші аби Ваша Родина отримала за три до чотири тижні. Ви самі в листі вишлете їм і на жаданє особисте чи писемне висланя квота буде виплачена Вашим рідним без застереженя в висше згаданих банках.

ПИШІТЬ ДО НАС ПО ВСЯКІ ІНФОРМАЦІЇ. ІДУЧИ ДО ДОМУ ЗАЙДІТЬ ДО НАС І СПИТАЙТЕ ДЕ ПЕВНО І ТАНО ПЕРЕСЛАТИ ГРОШІ, КУПИТИ ШІФКАРТУ, ВИСЛАТИ ПАКУНОК. ПИШІТЬ ДО НАС У ВСЯКИХ СПРАВАХ, А ОТРИМАЄТЕ ЧЕСНУ І ДАРЕМНУ ПОРАДУ.

Ukrainian Export Cooperative Company,
318 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли доси бути вилічені, то не зневірюйтесь, а прийдіть і віддайте ся БЕЗПЛАТНОМУ баданю та довідайте ся про мою опінію та пораду.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронічну, нервову, кровну, шкірну або скомплікований недугу; або коли Вам долягає терпінє жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нині, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА ЇЇ НАЙТИ.

Довгі літа досьвіду в лїченю **НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ** уможливляють дати Вам методичне Електро-Медичне Лїчене, яке дало поміч лїчас коли инші методи завели, а затим много терплячих уратовало ся від мук і небезпечних операцій. 148—

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїкане, недогляд і недаластиве лїчене є небезпечною. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного спеціялісти.

Години офісові: 9. рано до 8. веч. **Dr. LEWIS** СПЕЦІЯЛІСТ В неділї від 10. до 2. попол.

749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема ліпшого ремесла від автомобільового. Я є з краю довголітний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Зважте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Уживаєсь до науки всі найновійші моделї автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-65 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьтеся з нами. Офіс отворений і в неділї.

Записуйтесь до нашої школи. — I. Stepanoff, інструктор і механік.
Для інформації наш офіс отворений в неділї до 12. г. в пол. Пишіть по катальоґа

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лїчимо нічого иншого. Уживаємо найліпших способів лїченя в сьвіті. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо лїчить ся без операції і болю. Ревматизм і всі недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Ні один доляр заплатите, аж Ви зістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. у вівтірки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1. (Близко 75-тої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

Dr. M. SMITH,
16 E. 7th ST., NEW YORK.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Tel. Orchard 6072.

ЛІЧИТЬ УСПІШНО ВНУТРІШНІ НЕДУГИ І МУЩИН І ЖЕНЩИН

Також лїчить недуги скірні, жолудка і крови. Застосовує наймодернійші електричні апарати.—Експерт-акушер —віддає услуги при породах.

Години урядові: від 8. до 10. рано, від 1. до 2. в пол. і від 6. до 8. веч.

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

Dr. MESSEC,
124 No. 8th Street, Philadelphia, Pa.

на недуги крові і скірі, вичерпане, нервовість, притуплений і розсіяний ум, слабости нирок і міхура, слабі нерви, недуги катару і т.д.

ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ
Я ДАЮ РЕЗУЛЬТАТИ

скоро, стало і по малій ціні без перерви часу у Вашій роботі. Коли Ви не могли осягнути поміч у Ваших долягливостях і попалисьте в зневіру і починаєте тратити надію, зголосіть ся до мене, щоб я Вас збадав і побачив, що для Вас можу зробити. Я маю 20-літну безперервну практику в медицині і оперованю в стейті Пенсильвенія лїченя хронічних недуг, нервових і скомплікованих слабостий а Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я зпопікуюсь Вами особисто кождого часу як Ви прийдете. Я буду лїчити Вас найліпшими модерними і науковими методами якими лиш розпоряджаю, так електричними як і медичними. Колиб я не міг після свого осуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьте ся мене.

НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА

Електричне лїчене і пряме застрікуване крови через щіплене бенвольсом і серум, яких я уживаю запевнять Вас про добрі успіхи.

Dr. MESSEC СПЕЦІЯЛІСТ **124 N. 8th Street PHILADELPHIA, PA.**

ПОРАДА ДАРОМ. 3Н

ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. до 1. в полудне.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!
З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.
ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Ї МОЖНА НАЙТИ.
І вейдийте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR Dr. Colhouer 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої. В неділї від 10. рано до 2 попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли віддасьте ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Ваш ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, защадять Вам терпіня і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне урядженє. Все тут як найліпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через поспішне застосоване найновійших наукових метод.

Коли Ви не могли найти доси вільги у Ваших терпінях і чуєтесь зневірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болї в крижах, втрату памяти, бите серця, слабість нирок, задумчивість, пригноблене, болї голови, прищі, прищики, ослаблене членів тіла; боляки, скірні виквиди, катар, нече Вас горло, болї жолудка і в крижах, болї горла, горячку вацір, ревматичні болї, прищі? Ci як і другі недуги в першою проявою, яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Ми уживаємо на кров славний сьвітовий лік проф. Ерліха 606-914.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я помону Вам в скорім часі. Я лїчу саму причину недуги а її симптоми уступають скоро. Памятайте, що порада є зовсім безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лїкарської. Зволїкане є небезпечне.

Dr. COLHOUER Succ. to **Dr. COOPER,** 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.